

Befolkningens it-användning 2020

Befolkningens it-användning 2020

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för ekonomisk statistik
Solna strandväg 86, 171 54 Solna
010-479 40 00

Förfrågningar Alicja Markiewicz
010-479 46 36
alicja.markiewicz@scb.se

Robin Petersson
010-479 68 19
robin.petersson@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Befolkningens it-användning 2020

ICT usage in households and by individuals 2020

Producer Statistics Sweden, Economic
Statistics Department
Solna strandväg 86, 171 54 Solna
+46 10 479 40 00

Enquiries Alicja Markiewicz
+46 10 479 46 36
alicja.markiewicz@scb.se

Robin Petersson
+46 10 479 68 19
robin.petersson@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, ICT usage in households and by individuals
2020.

URN:NBN:SE:SCB-2020-LEBR2001_pdf
Denna publication finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Syftet med denna rapport är att ge en bild av tillgången till och användningen av informationsteknik (it) bland Sveriges befolkning i åldern 16–85 år under 2020.

Rapporten baseras på undersökningen om *Befolkningens it-användning* vilken mäter privatpersoners tillgång till och användning av it, både för befolkningen i stort samt redovisat efter exempelvis kön och ålder. Undersökningen tillhör Sveriges officiella statistik och har tagits fram och publicerats årligen sedan 2003. Årets undersökning samlades in under våren 2020 och finansierades delvis av EU:s statistikorgan Eurostat och Infrastrukturdepartementet.

Rapporten riktar sig till alla som är intresserade av befolkningens it-användning och hur digitaliseringen ser ut i Sverige idag.

Rapporten har skrivits av Alicja Markiewicz och Robin Petersson vid enheten för statistik om IKT, Näringslivets konjunktur och FoU.

Anna Nyman vid Prognosinstitutet, Björn Forssell och Jonas Rutberg vid enheten för statistik om IKT, Näringslivets konjunktur och FoU har bidragit med värdefulla synpunkter.

SCB i november 2020

Cecilia Hertzman
Avdelningschef

Jenny Hjort
Enhetschef

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	5
Inledning	6
Disposition.....	6
Tillgång till och användning av internet	7
Vanligare att äldre saknar tillgång till internet.....	7
Vanligast med fast bredbandsanslutning	8
Nio av tio använder internet varje dag	9
Fler män än kvinnor använder streamingtjänster	11
E-handel	16
E-handel vanligt i den svenska befolkningen.....	16
Tre av tio äldre e-handlar	16
Vanligast att köpa kläder och läkemedel	17
Sju av tio betalar för filmer, serier och musik.....	21
Den största delen av e-handeln sker nationellt.....	22
Förtroende, säkerhet och integritet på internet	26
Hälften begränsar åtkomst till geografisk plats.....	26
Hälften är oroliga över webbkakor.....	28
Nästan hälften av 75–85-åringar e-legitimerar sig	30
Var femte har inget säkerhetsprogram installerat	32
Sakernas internet	36
Var tionde ansluter bilen till internet.....	36
Sex av tio använder internetansluten TV-apparat	38

Var tionde tycker att sakernas internet är för dyrt	39
Kort om statistiken	42
Statistikens ändamål och innehåll.....	42
Objekt och population	42
Statistiska mått	42
Referenstider	42
Variabler	43
Information om statistikens framställning	43
Datainsamling.....	43
Skattningar	43
Uppgiftsskyldighet	44
Information om statistikens kvalitet	44
Bortfall	44
Tillförlitlighet	44
Osäkerhetskällor	45
Ramtäckning	45
Jämförbarhet	46
ICT usage in households and by individuals 2020.....	47
Summary	47

Sammanfattning

I denna rapport beskrivs den svenska befolkningens tillgång till och användning av internet, vilka typer av varor och tjänster vi väljer att e-handla, hur vi hanterar frågor kring it-säkerhet och hur uppkopplade våra saker har blivit i hushållen samt vilka typer av saker vi väljer att koppla till internet (internet of things). Uppgifterna kommer från SCB:s undersökning *Befolkningens it-användning* som genomfördes mellan april och juni 2020 och består av ett urval av 7 000 personer i åldrarna 16–85 år som är folkbokförda i Sverige.

Resultaten visar att tillgången till internet inom den svenska befolkningen är hög, 94 procent, och att ungefär nio av tio personer använder internet varje dag. Samtidigt uppger fyra procent av befolkningen att de helt saknar tillgång till internet, detta är vanligare bland äldre än yngre.

Fast bredbandsanslutning är den vanligaste typen av anslutning i hemmen. De vanligaste användningsområdena för internet skiljer sig delvis mellan kvinnor och män. Att skriva snabbmeddelanden, att ha telefon- eller videosamtal med webbkamera eller söka hälsorelaterad information är något vanligare bland kvinnor medan det är vanligare bland män att titta på filmer och klipp eller spela/ladda ned spel på internet.

E-handel har blivit allt vanligare och andelen som e-handlar har ökat från 53 till 69 procent sedan 2015. Ungefär nio av tio i åldersspannet 25–44 år e-handlar och de vanligaste varorna vi köper är kläder, läkemedel samt tjänster i form av streaming av musik, filmer och serier. Majoriteten av all e-handel sker inom Sverige, medan 20 procent sker inom EU och 11 procent utanför EU.

När det gäller it-säkerhet är kunskapen om vilken typ av information som sparas om oss via bland annat webbkakor hög bland befolkningen. Vidare anger hälften att de väljer att begränsa tillgången till platsinformation på internet och fyra av fem uppger att de har ett säkerhetsprogram installerat på sin smartphone. Att legitimera sig på internet har också blivit vanligt och 85 procent använder tjänster som BankID för att legitimera sig.

Rapporten omfattar även användningen av sakernas internet (internet of things). Detta användningsområde har blivit vanligare och resultaten visar bland annat att sex av tio använder en internetansluten TV. Bland de som väljer att inte ansluta sina saker till internet är de främsta anledningarna att behovet saknas eller att de produkter som erbjuder den möjligheten är för dyra.

Inledning

I samband med att bland annat tjänster, underhållning och shopping flyttas mer och mer till nätet har internet blivit en allt större del av vår vardag. Det är därför viktigt att följa upp hur tillgång till och användning av internet ser ut hos olika grupper i befolkningen. I denna rapport presenteras resultaten av 2020 års undersökning avseende *Befolkningens it-användning (BITA)*. Syftet med undersökningen är att beskriva tillgången till och användningen av digital teknik, samt hur den förändras över tid. Resultaten från undersökningen beskriver förhållanden i samhället och är ett underlag till beslutsfattare, debatt och forskning både i Sverige och internationellt.

Undersökningen innehåller information om flera olika aspekter av it-användning, exempelvis tillgång till och användning av internet, e-handel, e-förvaltning, digitala färdigheter, it-säkerhet och sakernas internet (internet of things). Resultaten redovisas efter exempelvis kön, ålder, utbildningsnivå, sysselsättning, bakgrund, inkomst, hushållstyp och region.

Liknande undersökningar genomförs i de flesta andra europeiska länder inom ramen för EU-samarbetet och samordnas av EU:s statistikbyrå Eurostat. Vid internationella jämförelser är tillgången till och användningen av internet hos den svenska befolkningen relativt hög och har varit hög under en längre tid, även hos den äldre delen av befolkningen. Resultat och jämförelser på EU-nivå presenteras i fritt tillgängliga databaser på Eurostats hemsida: ec.europa.eu/eurostat/

BITA är en urvalsundersökning och har därmed en viss osäkerhet. Rampopulationen år 2020 bestod av 8 176 694 personer i åldern 16–85 år som är folkbokförda i Sverige. Av dessa ingick 7 000 personer i urvalet och svarsfrekvensen uppgick till 42 procent. Insamlingen skedde från och med 2 april till och med 8 juni och svaren samlades in via ett webbformulär och en pappersblankett. Denna rapport redovisar ett urval av variabler från 2020 års undersökning. Samtliga variabler och redovisningsgrupper finns redovisade i Statistikdatabasen (SSD) på SCB:s hemsida.

Disposition

Rapporten innehåller fyra kapitel som beskriver befolkningens it-användning. I det första kapitlet beskrivs tillgång till och användning av internet utifrån olika användningsområden. I det andra kapitlet beskrivs olika områden inom e-handel. Det tredje kapitlet handlar om it-säkerhet, sekretess samt förtroende på internet. Det sista kapitlet avser användningen av internetanslutna enheter och system (internet of things). Resultaten i samtliga kapitel redovisas utifrån kön och ålder.

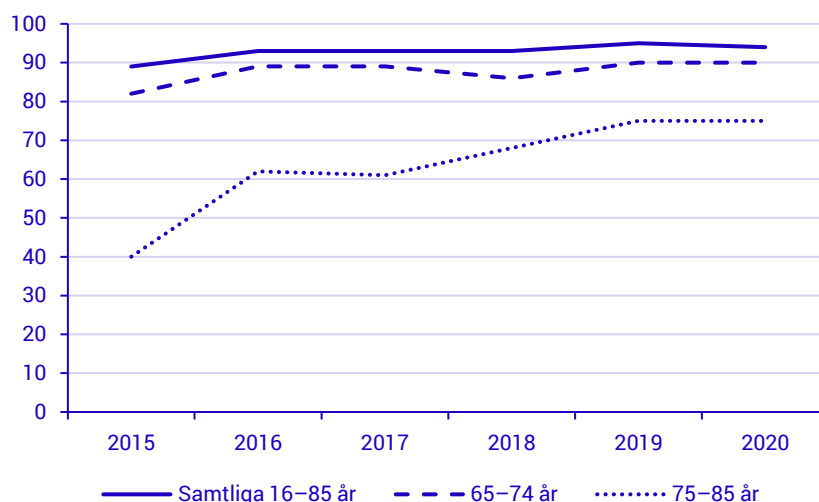
Tillgång till och användning av internet

Detta kapitel beskriver tillgång till och användning av internet bland personer i åldrarna 16–85 år.

Vanligare att äldre saknar tillgång till internet

Hur vanligt det är att personer har tillgång till internet skiljer sig till viss del åt beroende på ålder. Framst är det äldre som i mindre utsträckning har tillgång till internet. I diagram 1 redovisas tillgången till internet för hela befolkningen 16–85 år samt åldersgrupperna 65–74 år samt 75–85 år. Bland 16–85-åringarna i Sverige har 94 procent tillgång till internet i hemmet. Bland den näst äldsta åldersgruppen, 65–75-åringar, är tillgången till internet något lägre i jämförelse med hela befolkningen, men denna grupp har i stort en förhållandevis hög tillgång. Den största skillnaden återfinns hos den äldsta gruppen i undersökningen, 75–85-åringar, där tillgången till internet ligger på en betydligt lägre nivå. Jämfört med år 2015 är det dock hos den äldsta gruppen som tillgången till internet har ökat mest, och skillnaderna mot övriga befolkningen har därmed minskat.

Diagram 1. Andel personer i åldern 16–85 år med tillgång till internet i hemmet 2015–2020, procent.

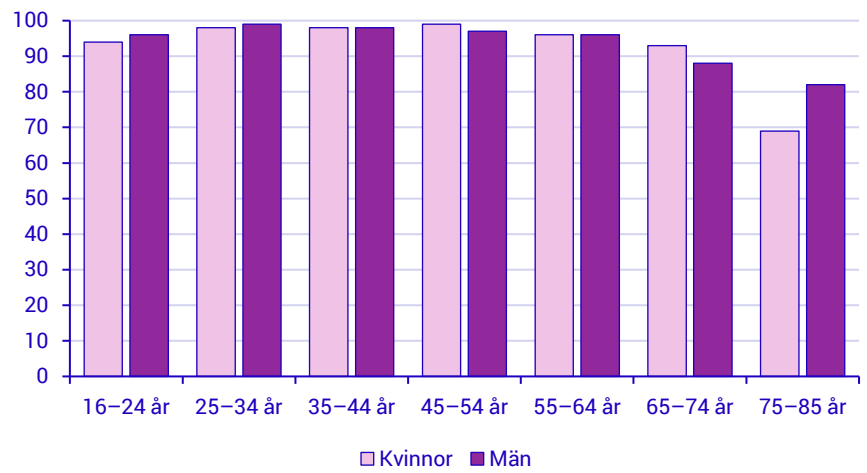

I diagram 2 visas andelen personer med tillgång till internet efter kön och ålder. Som diagrammet visar är det framförallt de äldsta åldersgrupperna, 65–74 år och 75–85 år, som saknar tillgång till internet i hemmet. Det finns inga signifikanta skillnader mellan män i de två äldsta undersökta grupperna. Den tydligaste skillnaden mellan de två äldsta åldersgrupperna återfinns bland andelen kvinnor som har

tillgång till internet. Denna ligger på 93 procent bland kvinnor i åldern 65–74 år och 69 procent bland kvinnor i åldern 75–85 år.

I åldersgruppen 64–75 år har en större andel kvinnor än män tillgång till internet i sina hem, medan det motsatta förhållandet gäller i åldersgruppen 75–85 år.

Diagram 2. Andel personer som har tillgång till internet under 2020, efter ålder och kön, procent.

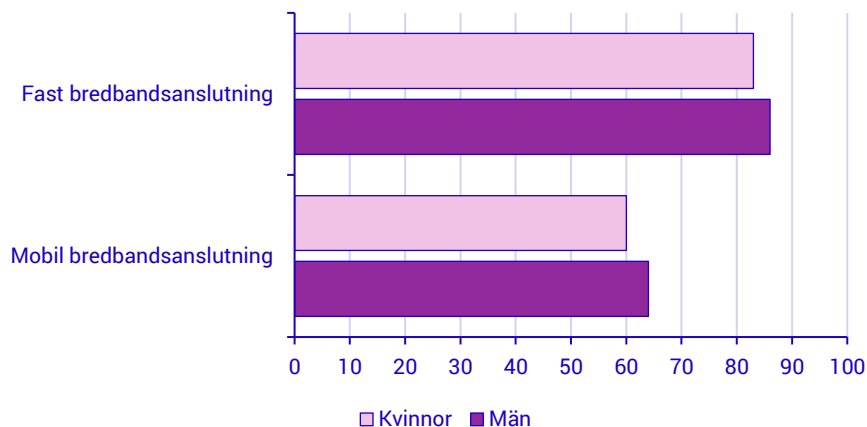

Samtidigt som de flesta i befolkningen har tillgång till internet saknar 4 procent tillgång till internet i hemmet.

Vanligast med fast bredbandsanslutning

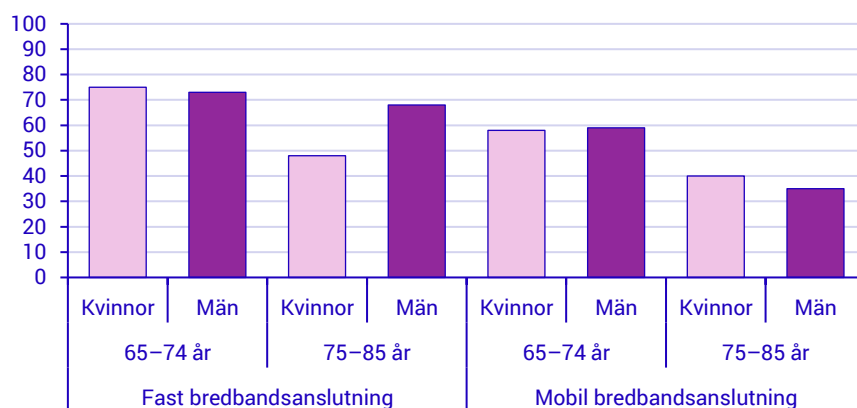
Bredbandsanslutning delas i undersökningen upp i två kategorier, fast och mobil bredbandsanslutning. En fast bredbandsanslutning innebär att infrastruktur finns installerad i hemmet via fiber, kabel-tv eller telefonjacket. En mobil bredbandsanslutning är exempelvis uppkoppling via en mobiltelefon. Den vanligaste typen av anslutning till internet i hemmet är via fast bredbandsanslutning, vilket även tydliggörs i diagram 3. Det finns ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan män och kvinnors tillgång till fast eller mobil bredbandsanslutning.

Diagram 3. Typ av bredbandsanslutning i hemmet. Andel personer, efter kön, procent.

I diagram 4 illustreras tillgång till mobil och fast bredbandsanslutning i de äldsta åldersgrupperna, fördelat på kön. Det är sju av tio personer i åldern 65–74 år som har tillgång till fast bredbandsanslutning, och det är inga signifikanta skillnader mellan könen. Bland personer i åldern 75–85 år har nästan sju av tio män tillgång till fast bredbandsanslutning, det är 20 procentenheter högre än motsvarande andel bland kvinnor i denna åldersgrupp. Tillgången till mobil bredbandsanslutning skiljer inte avsevärt mellan könen. Däremot finns tydliga skillnader mellan de två äldsta åldersgrupperna. 18 procentenheter fler kvinnor och 24 procentenheter fler män i åldern 65–74 år har tillgång till mobil bredbandsanslutning jämfört med kvinnor och män i åldern 75–85 år.

Diagram 4. Typ av bredbandsanslutning i hemmet bland åldersgrupperna 65–74 och 75–85 år. Andel personer, efter kön, procent.

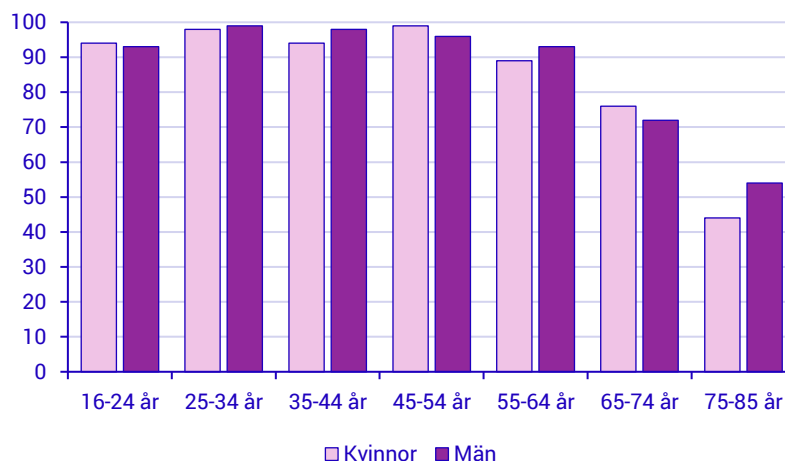

Nio av tio använder internet varje dag

Ungefär nio av tio personer i åldern 16–85 år använder internet i stort sett varje dag. Som illustreras i diagram 5 är daglig användning av internet inom olika åldersgrupper relativt lika från 16–24-åringar upp till 45–54-åringar. Bland 55–64-åringar används internet dagligen i

något mindre utsträckning medan den dagliga användningen av internet är avsevärt lägre inom de två äldsta åldersgrupperna. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män.

Diagram 5. Andel personer som använt internet i stort sett varje dag under första kvartalet 2020, efter kön och ålder, procent.

Det är vanligt att använda internet dagligen, vilket 90 procent av män och 88 procent av kvinnor gör. Detta illustreras i tabell 1, som visar andelen personer som anger hur ofta de använt internet, redovisat efter kön och åldersgrupp. Bland 25–34-åringar har 98 procent använt internet flera gånger om dagen, medan motsvarande siffra för 75–85-åringar är 46 procent. Totalt är det 3 procent av befolkningen som aldrig använt internet. De som aldrig använt internet återfinns till största delen i åldersgruppen 75–85 år. Denna grupp utmärker sig genom att 23 procent aldrig använt internet.

Tabell 1. Andel personer totalt samt per åldersgrupp som använt internet 2020 efter kön och hur ofta internet använts, procent.

Genomsnittlig användning av internet	16–85 år		Ålder						
	Kvinnor	Män	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
I stort sett varje dag	87	89	93	99	96	97	91	74	49
Flera gånger om dagen	86	87	91	98	93	95	89	70	46
Har aldrig använt internet	4	3	6	23

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

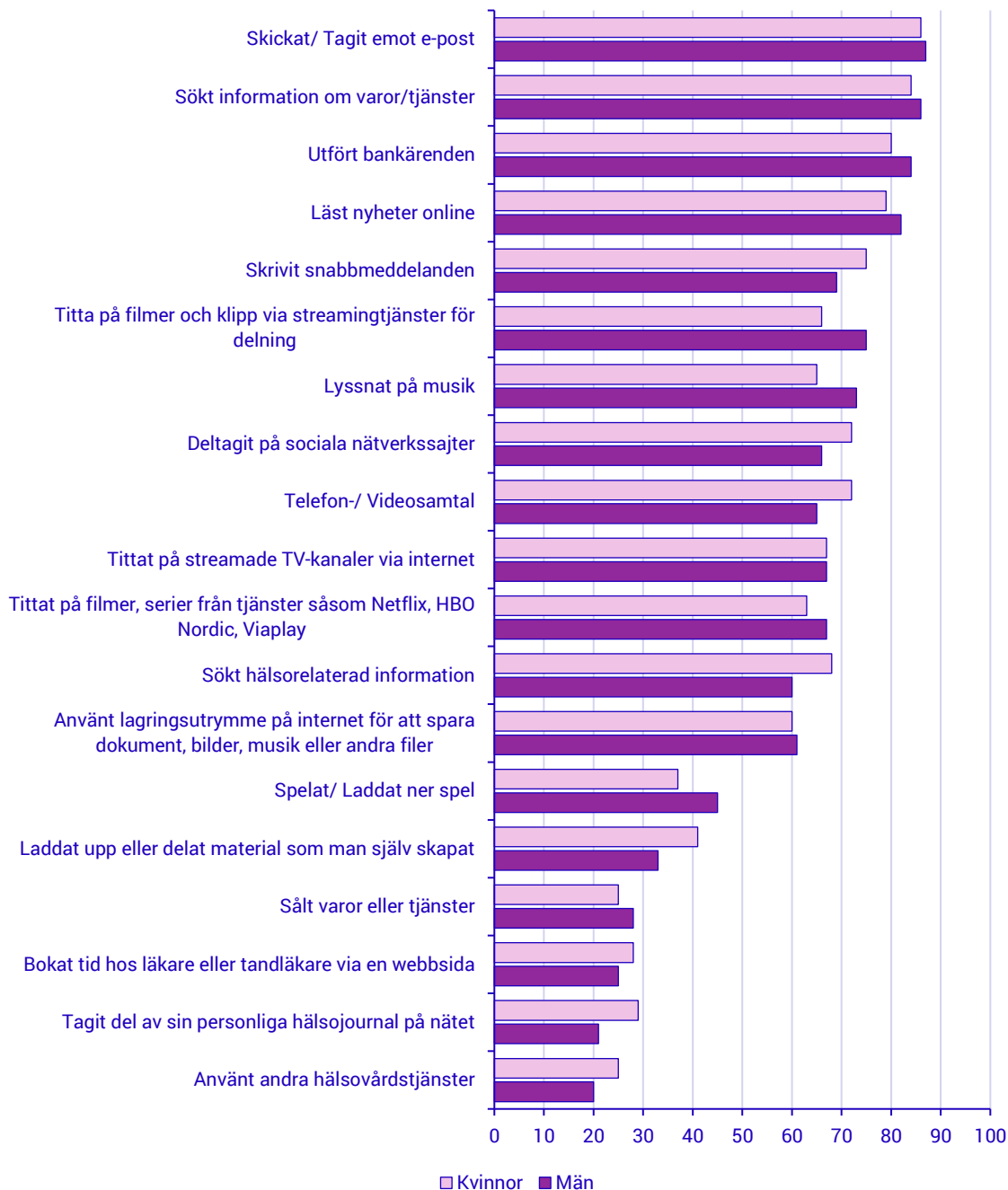
Fler män än kvinnor använder streamingtjänster

Internet kan användas för många olika ändamål, exempelvis för att lyssna på musik, handla eller socialisera. De vanligaste användningsområdena för internet i undersökningen redovisas i diagram 6. Som diagrammet visar är att skicka och ta emot e-post, söka information om varor och tjänster och att utföra bankärenden de tre vanligaste användningsområdena. I Sverige är det idag omkring åtta av tio personer som anger att de utfört dessa aktiviteter under de senaste tre månaderna.

Män och kvinnor skiljer sig åt gällande vad de väljer att göra på internet. Att skriva snabbmeddelanden, att ha telefon- eller videosamtal med webbkamera eller söka hälsorelaterad information är vanligare bland kvinnor än män. Vidare är andelen kvinnor som deltar på sociala nätverkssajter såsom Facebook, Instagram, Snapchat eller Twitter också högre än motsvarande andel för män.

Den största skillnaden mellan män och kvinnor avser att titta på filmer och klipp via streamingtjänster för delning som exempelvis YouTube. 75 procent av män använder internet för att titta på filmer och klipp via streamingtjänster för delning medan motsvarande andel bland kvinnor är 66 procent. Att spela eller ladda ned spel är också betydligt vanligare bland män.

Diagram 6. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 använt internet för olika ändamål efter kön och typ av användningsområde, procent.

I tabell 2 redovisas de vanligaste användningsområdena för internet under de senaste tre månaderna för hela befolkningen 16–85 år samt för de två äldsta åldersgrupperna. I båda åldersgrupperna är de tre vanligaste aktiviteterna på internet bland både kvinnor och män att utföra bankärenden, skicka och ta emot e-post samt att söka information om varor/tjänster. Det är vanligare att de äldre männen tittar på filmer och klipp via streamingtjänster eller säljer varor via

internet än att äldre kvinnor gör det. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män bland personer i de två äldsta undersökta åldersgrupperna.

Tabell 2. Andel personer i åldern 16–85 år samt i åldersgrupperna 65–74 och 75–85 år som använt internet för olika ändamål 2020 efter kön, procent.

Användningsområde på internet	Samtliga 16–85 år	65–74 år		75–85 år	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Skickat/ Tagit emot e-post	87	78	75	46	63
Sökt information om varor/tjänster	85	77	72	45	56
Utfört bankärenden	82	77	82	44	63
Läst nyheter online	80	74	72	41	57
Skrivit snabbmeddelanden	72	49	35	27	25
Titta på filmer och klipp via streamingtjänster för delning	70	35	43	13	24
Telefon-/ Videosamtal	69	53	43	27	32
Deltagit på sociala nätverkssajter	69	52	38	26	30
Lyssnat på musik	69	32	41	15	21
Tittat på streamade TV-kanaler via internet	67	45	51	24	33
Tittat på filmer, serier från tjänster såsom Netflix, HBO Nordic, Viaplay	65	27	29	11	16
Sökt hälsorelaterad information	64	50	39	32	28
Använt lagringsutrymme på internet för att spara dokument, bilder, musik eller andra filer	61	43	39	22	30
Spelat/ Laddat ner spel	41	25	16	12	11
Laddat upp eller delat material som man själv skapat	37	27	16	12	13
Bokat tid hos läkare eller tandläkare via en webbsida	27	15	16	..	13
Sålt varor eller tjänster	26	10	16	..	14
Tagit del av sin personliga hälsojournal på nätet	25	26	23	11	19
Använt andra hälsovårdstjänster	22	18	17	10	14

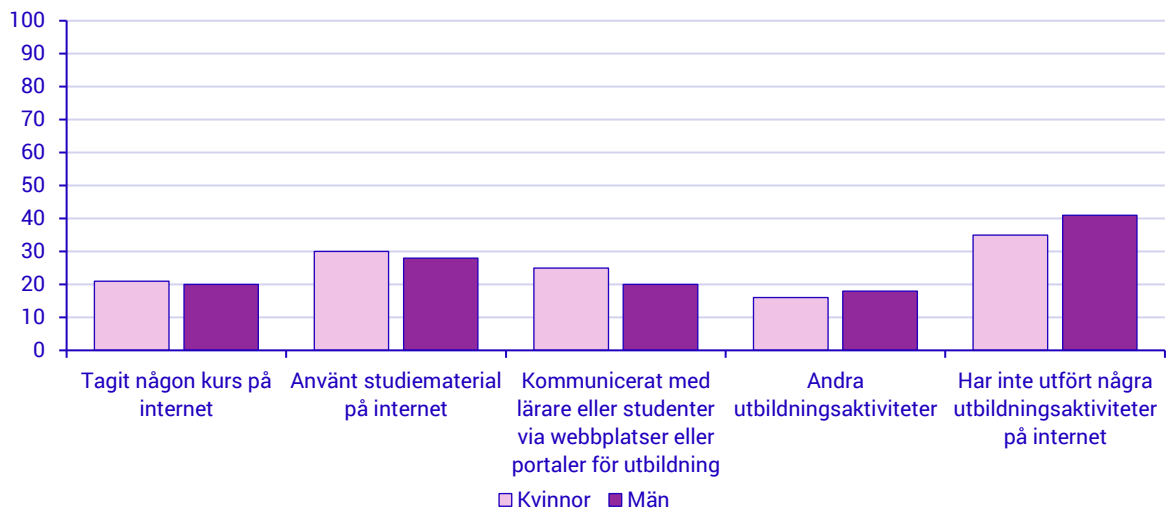
Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

En av fem personer har gått en kurs online

Även möjligheten att delta i utbildning online påverkas av vår tillgång till internet. I diagram 7 illustreras andelen personer som använder internet för olika utbildningsaktiviteter, både privat och i arbetet. Under första kvartalet 2020 har var femte person i åldern 16–85 gått en kurs på internet. Det är inga skillnader mellan kvinnor och män.

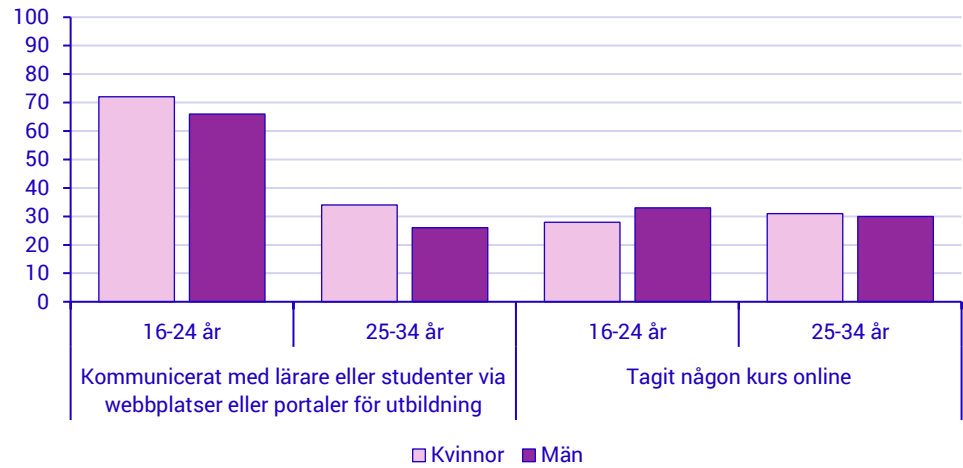
Inom befolkningen i stort är det 23 procent som kommunicerat med lärare eller andra studenter via webbplatser eller portaler för utbildning. Det är vanligare bland kvinnor än män. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män när det gäller att använda studiematerial på internet eller utföra andra utbildningsaktiviteter. Det är en högre andel män som inte utfört några utbildningsaktiviteter alls på internet.

Diagram 7. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 använt internet för utbildningsaktiviteter, procent.

Andelen personer som studerar är högre bland yngre jämfört med andra åldersgrupper i befolkningen. I diagram 8 redovisas andelen personer i de två yngsta åldersgrupperna som kommunicerat med lärare eller studenter via webbplatser/portaler för utbildning eller tagit någon kurs online. Bland kvinnor i åldern 16–24 år har 72 procent kommunicerat med lärare och 28 procent har tagit någon kurs online. Motsvarande andel för män var 66 procent respektive 34 procent. Andelen som kommunicerat med lärare eller studenter via webbplatser eller portaler för utbildning bland 25–34-åringarna var omkring 30 procent både för män och för kvinnor.

Diagram 8. Andel personer i åldrarna 16–24 och 25–34 år som under första kvartalet 2020 använt internet för att kommunicera med lärare eller studenter samt för att gå någon kurs online på internet, procent.

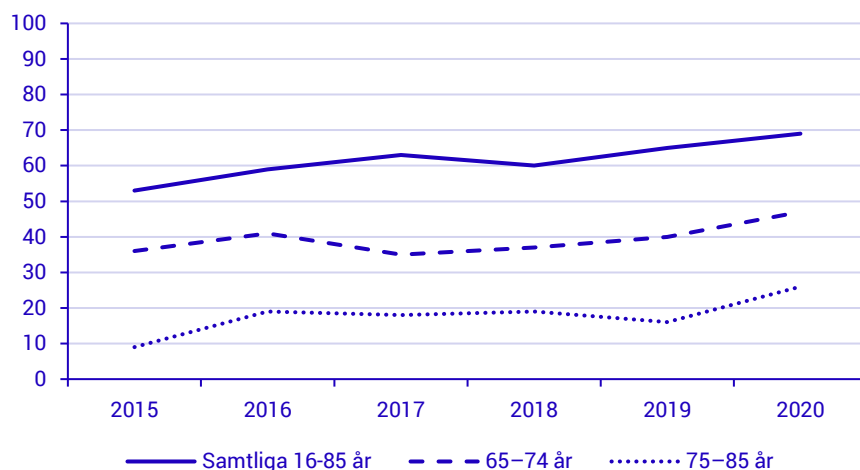
E-handel

I detta kapitel beskrivs e-handel bland personer i åldrarna 16–85 år.

E-handel vanligt i den svenska befolkningen

Diagram 9 illustrerar hur e-handeln för befolkningen 16–85 år samt de två äldsta åldersgrupperna har förändrats över tid. Sett från 2015 har andelen personer i åldern 16–85 som handlat via internet ökat från 53 procent till 69 procent. Bland de äldsta åldersgrupperna har andelen personer som angett att de köpt/beställt varor eller tjänster via internet ökat 2020. Jämfört med 2019 ökade andelen personer som e-handlat från 40 procent till 47 procent bland 65–75-åringar och från 16 procent till 26 procent i gruppen 75–85-åringar.

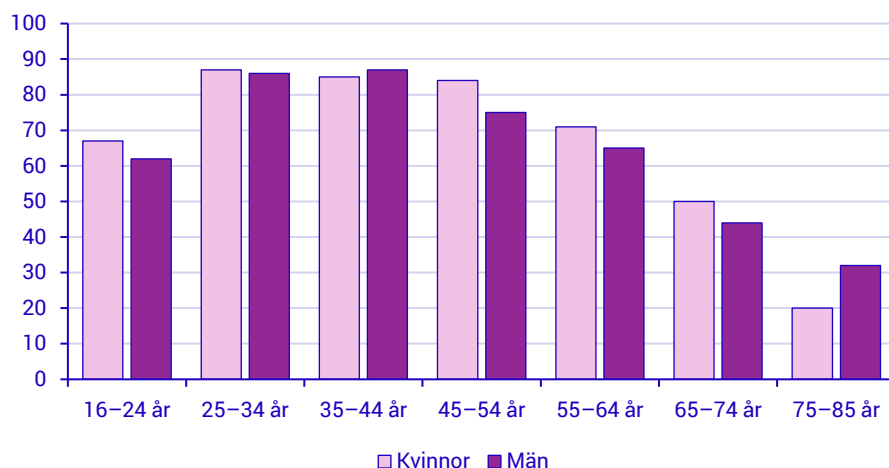
Diagram 9. Andel personer i åldern 16–85 år som har köpt eller beställt varor/tjänster via internet 2015–2020, procent.

Tre av tio äldre e-handlar

Nästan sju av tio personer i åldrarna 16–85 år har köpt eller beställt en vara eller tjänst på internet under de första tre månaderna 2020, vilket illustreras i diagram 10. De åldersgrupper som i störst utsträckning e-handlade var 25–34- och 35–44-åringarna där närmare nio av tio gjorde det. Den största skillnaden mellan män och kvinnor återfinns i den äldsta åldersgruppen, 75–85 år, där andelen män som e-handlar är 12 procentenheter högre än andelen kvinnor.

Diagram 10. Andel personer som köpt/beställt varor/tjänster via internet under första kvartalet 2020, efter ålder och kön, procent.

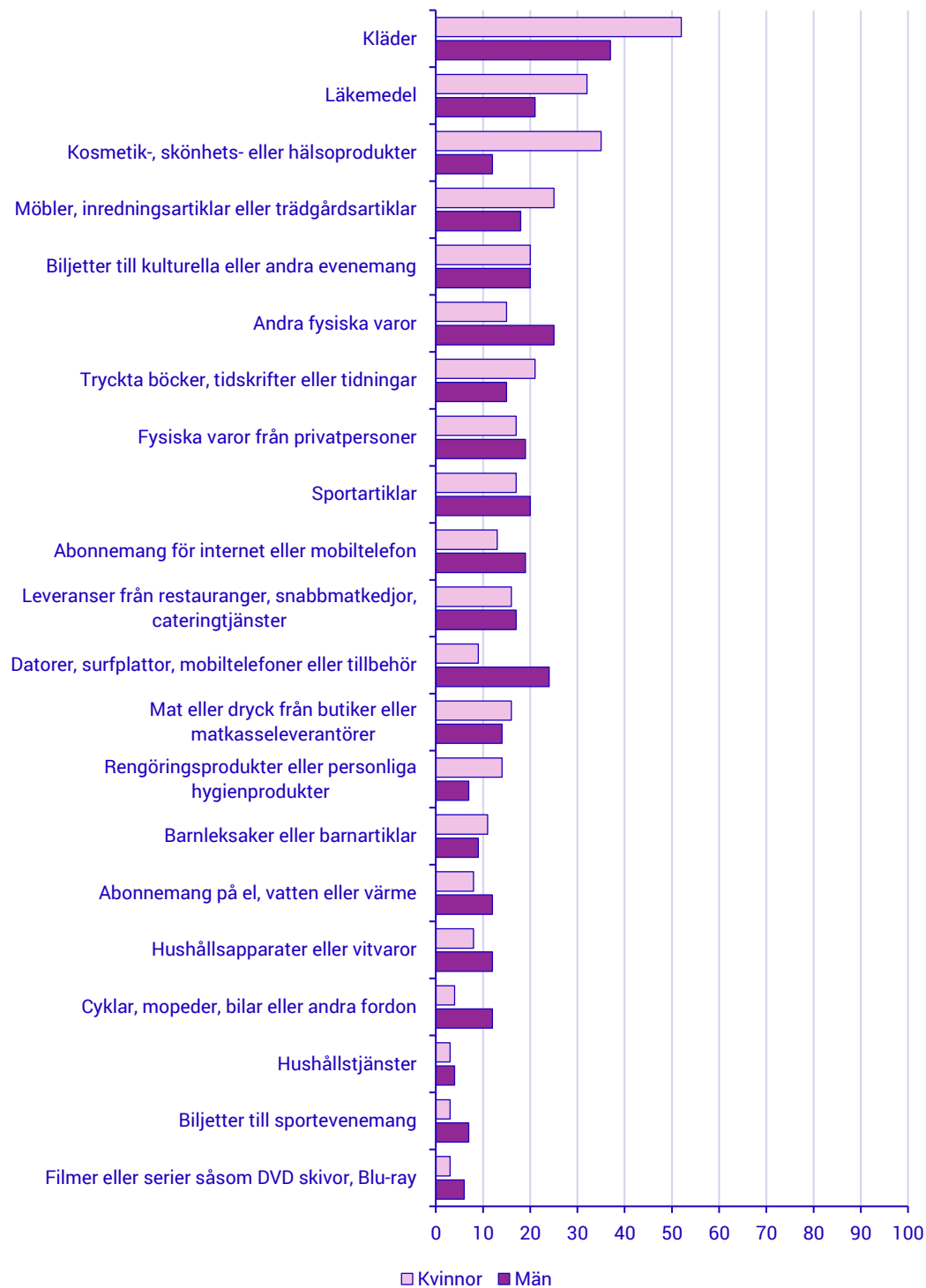

Vanligast att köpa kläder och läkemedel

I diagram 11 redovisas hur vanligt det är att köpa olika typer av varor eller tjänster via internet. Bland många alternativ som ingår i undersökningen är kläder följt av läkemedel samt kosmetik-, skönhets- eller hälsoprodukter de vanligaste typerna av inköp via internet. Även möbler, inrednings- eller trädgårdsartiklar, tryckta böcker, tidskrifter eller tidningar samt biljetter till kulturella evenemang är relativt vanliga inköp via internet. Mindre vanligt är att e-handla cyklar, mopeder, bilar eller andra fordon, rengöringsprodukter eller personliga hygienprodukter eller hushållstjänster.

Det finns tecken på könsbundna mönster kring köpvanor på internet. Kvinnor handlar i större utsträckning än män kläder, kosmetik-, skönhets- eller hälsoprodukter, läkemedel samt möbler, inredningsartiklar och trädgårdsartiklar. Män handlar i större utsträckning än kvinnor datorer, surfplattor, mobiltelefoner, sportartiklar, hushållsapparater eller vitvaror samt cyklar, mopeder eller bilar via internet. Biljetter till kulturella evenemang, leveranser från restauranger samt mat eller dryck från butiker eller matkasseleverantörer handlas i lika stor utsträckning av män och kvinnor. Även barnleksaker eller barnartiklar är varor som handlas i lika stor utsträckning av båda könen.

Diagram 11. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 köpt eller beställt varor eller tjänster för privat bruk via internet, efter vara/tjänst och kön, procent.

E-handel är generellt sett tydligt relaterad till ålder. Det är främst bland de äldsta undersökta åldersgrupperna, 65–74 år och 75–85 år, som e-handel inte är lika vanligt. Exempelvis är det 60 procent bland personer i åldersgrupperna 25–34 år, 35–44 år och 45–54 år som e-handlar kläder, medan var femte bland 65–74-åringar och var tionde bland 75–85-åringar gör det. Att köpa läkemedel via internet är lika vanligt bland personer i åldern 35–44 år och 25–34-år, 38 procent respektive 37 procent. Det kan jämföras med att var femte person i åldern 65–74 år och var tionde person i åldern 75–85 år köper läkemedel via internet.

Bland personer i åldern 16–24 år köper en femtedel kosmetik-, skönhets- eller hälsoprodukter eller abonnemang för internet eller mobiltelefon. Var fjärde person bland 25–34-åringar uppger att de e-handlar datorer, surfplattor, mobiltelefoner eller tillbehör. Vidare anger var tredje person i åldern 25–34 år och 35–44 år att de handlar andra fysiska varor från privatpersoner via exempelvis Blocket, Tradera eller Facebook Marketplace medan var tionde i åldern 16–24 år gör det.

Tabell 3. Andel personer som köpt/beställt varor/tjänster via internet under första kvartalet 2020 efter ålder, procent.

Vara /Tjänst	Samtliga 16-85 år	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-85 år
Kläder	45	47	59	63	57	36	19	11
Läkemedel	27	13	37	38	33	25	20	10
Kosmetik-, skönhets- eller hälsoprodukter	24	22	34	32	31	19	9	5
Möbler, inredningsartiklar eller trädgårdsartiklar	21	8	31	31	28	20	11	6
Biljetter till kulturella eller andra evenemang	20	15	25	26	26	21	12	4
Andra fysiska varor	20	17	29	27	26	17	11	..
Tryckta böcker, tidskrifter eller tidningar	18	11	23	22	21	19	15	8
Sportartiklar	18	14	28	31	28	11	4	..
Fysiska varor från privatpersoner	18	11	31	32	19	12	4	..
Abonnemang för internet eller mobiltelefon	16	18	25	19	18	14	8	5
Datorer, surfplattor, mobiltelefoner eller tillbehör	16	15	25	22	20	14	6	..
Leveranser från restauranger, snabbmatskedjor, cateringtjänster	16	18	33	23	16	9	3	..
Mat eller dryck från butiker eller matkasseleverantörer	15	7	23	26	16	10	9	8
Hushållsapparater eller vitvaror	10	..	13	16	15	10	5	..
Rengöringsprodukter eller personliga hygienprodukter	10	7	19	14	12	7	5	..
Abonnemang på el, vatten eller värme	10	..	17	14	12	8	4	5
Barnleksaker eller barnartiklar	10	..	25	22	6	5	3	..

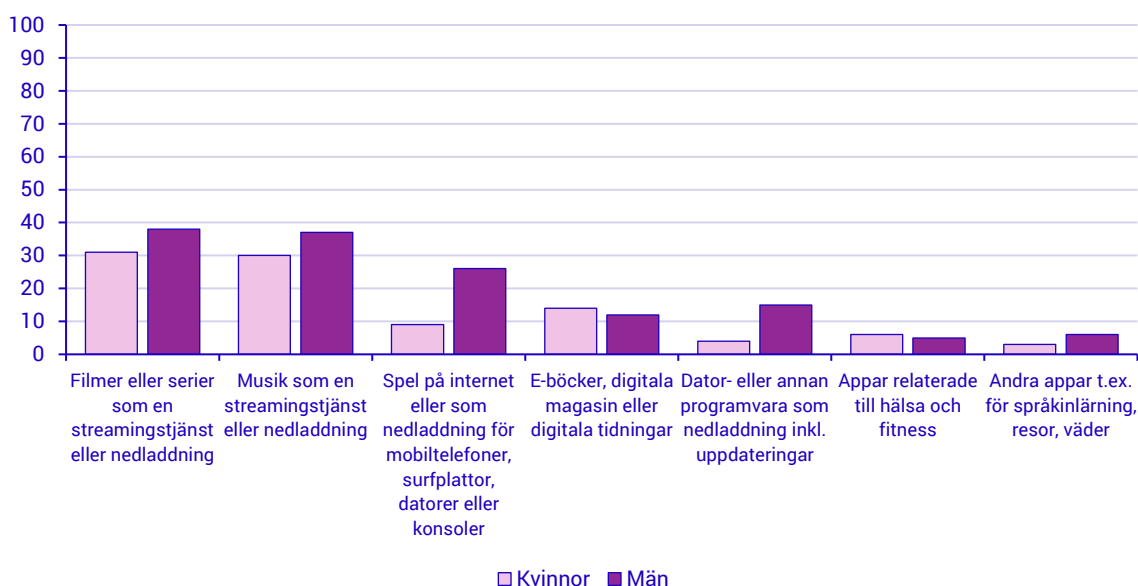
Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Sju av tio betalar för filmer, serier och musik

I nedanstående diagram redovisas andelen personer som betalat för nedladdning eller streaming via internet. De vanligaste kategorierna att betala för bland både män och kvinnor är filmer eller serier samt musik.

Generellt är det är vanligare för män att betala för spel på internet eller för dator- eller annan programvara som nedladdning. 26 respektive 15 procent av männen uppgav att de hade betalat för dessa tjänster under de första tre månaderna 2020. Vidare betalade drygt fyra av tio män för filmer eller serier som streamingtjänst eller nedladdning under perioden.

Diagram 12. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 betalat för nedladdning/streaming via internet från en webbplats/app för privat bruk, efter produkt och kön, procent.

Uppdelat per åldersgrupp är det till störst del 25–34-åringar samt 35–44-åringar som anger att de betalar för nedladdningar/streaming av tjänster på internet, vilket redovisas i tabell 4. Bland samtliga personer 16–85 år var de två produkter som minst andel valt att betala för relaterade till applikationer. I kategorin appar som relaterade till hälsa och fitness samt kategorin andra applikationer, vilken avser applikationer för exempelvis språkinläring, resor eller väder, betalade 5 procent för dessa produkter.

Tabell 4. Andel personer som under första kvartalet 2020 betalat för nedladdning/streaming via internet från en webbplats/app för privat bruk, efter produkt och ålder, procent.

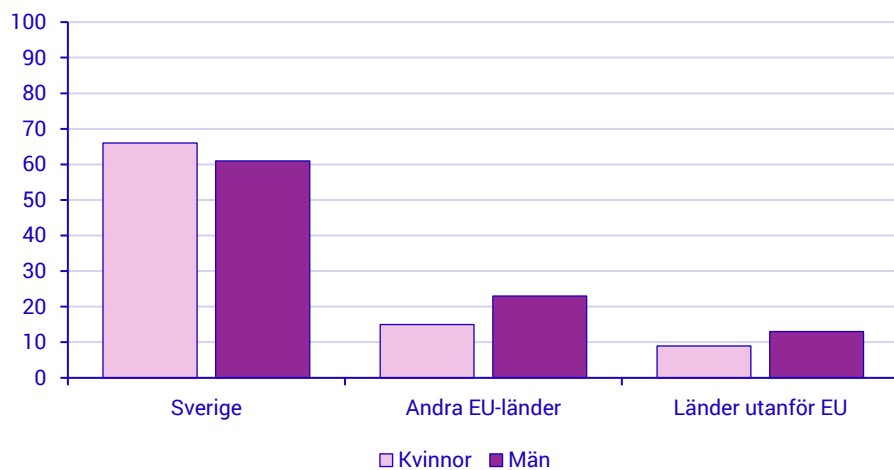
	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Musik	33	29	55	54	44	22	6	..
Filmer eller serier	34	28	59	56	44	21	8	..
E-böcker, digitala magasin eller tidningar	13	..	16	22	15	13	8	..
Spel på internet	18	25	32	30	16	7
Dator- eller annan programvara	10	8	17	14	10	8	3	..
Appar relaterade till hälsa och fitness	5	..	8	9	8	5
Andra appar	5	7	5	4

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Den största delen av e-handeln sker nationellt

Sveriges befolkning e-handlar främst inom landets gränser även om e-handel också sker från andra EU-länder och länder utanför EU. Bland personer i åldern 16–85 år är det 64 procent som köpt eller beställt varor eller tjänster från Sverige via internet, vilket illustreras i diagram 13. 20 procent har e-handlat från andra EU-länder och motsvarande andel för länder utanför EU är 11 procent. Det är vanligare bland män än kvinnor att e-handla från leverantörer i andra EU-länder, medan inga signifikanta skillnader finns mellan kvinnor och män när det gäller att handla hos leverantörer utanför EU.

Diagram 13. Andel personer i åldern 16–85 år efter varifrån man köpt eller beställt varor eller tjänster via internet för privat bruk under första kvartalet 2020, efter kön, procent.

Även uppdelat på ålder är det vanligast att e-handla varor inom Sverige bland samtliga åldersgrupper, vilket illustreras i tabell 5. Äldre e-handlar i lägre utsträckning än yngre. Fyra av tio personer i åldern 65–74 e-handlar från leverantörer inom Sverige. Motsvarande andel inom den äldsta åldersgruppen är två av tio. Det är vanligare bland yngre personer att e-handla från leverantörer både inom och utanför EU. Den högsta andelen som e-handlat i andra EU-länder återfinns bland 25–34-åringar och uppgår till 26 procent. Motsvarande andel för e-handel utanför EU återfinns inom åldersgruppen 35-44-åringar och uppgår till 16 procent.

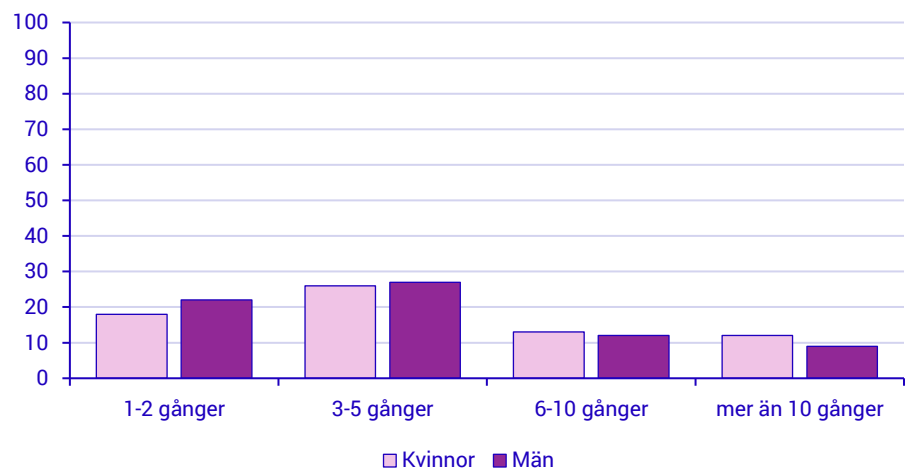
Tabell 5. Andel personer i åldern 16–85 år efter varifrån man köpt eller beställt varor eller tjänster via internet för privat bruk under första kvartalet 2020, efter ålder, procent.

Land	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Sverige	64	55	81	81	75	63	43	24
Andra EU-länder	20	22	26	24	25	18	8	..
Länder utanför EU	11	12	14	16	15	10	4	..

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

I diagram 14 redovisas antalet köp genomförda under de senaste tre månaderna fördelat på kön. Bland både män och kvinnor är det vanligast att ha e-handlat 3–5 gånger under de senaste tre månaderna. Både att e-handla 6–10 gånger, eller mer än 10 gånger, är ungefär lika vanligt bland både män och kvinnor.

Diagram 14. Andel personer i åldern 16–85 år efter antal internetköp för privat bruk under första kvartalet 2020, efter kön, procent.

Bland samtliga i befolkningen uppger tre av tio att de har e-handlat 3–5 gånger under perioden, medan två av tre uppger att de e-handlat 1–2 gånger, vilket illustreras i tabell 6. 10 procent av befolkningen anger att de e-handlat mer än 10 gånger. Uppdelat på åldersgrupp är det ungefär tre av tio personer yngre än 64 år som uppger att de e-handlat vid 3–5 tillfällen. Bland 65–74-åringar är motsvarande andel en av fem och bland 75–85 åringar en av tio. Nästan var femte person i åldern 25–34 år och 35–44 år har e-handlat mer än 10 gånger.

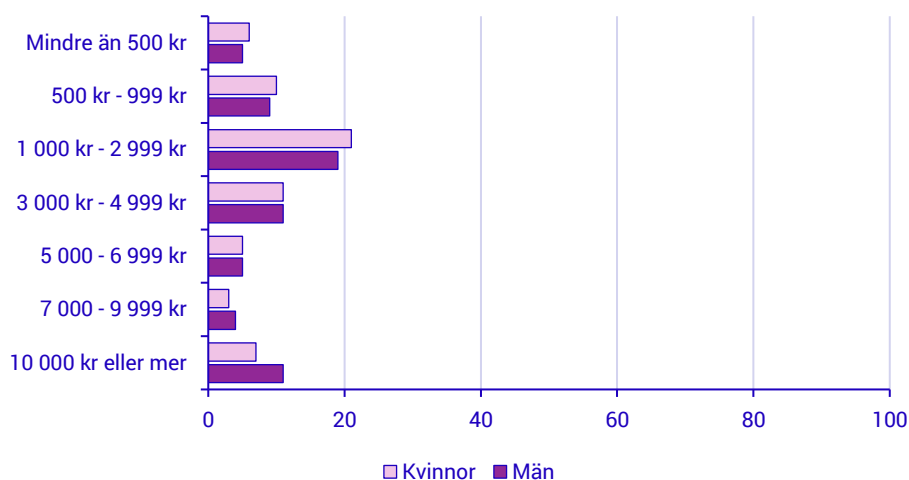
Tabell 6. Andel personer i åldern 16–85 år efter antal internetköp för privat bruk under första kvartalet 2020, efter ålder, procent.

Antal internetköp	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
1–2 gånger	20	24	15	17	22	25	21	16
3–5 gånger	27	26	33	31	29	29	19	9
6–10 gånger	12	8	20	18	17	9	4	..
Mer än 10 gånger	10	..	18	19	13	6

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Det vanligaste totala beloppet personer e-handlat för under perioden ligger mellan 1 000 och 2 999 kr, vilket illustreras i diagram 15. Drygt 20 procent av befolkningen har handlat för ett belopp inom detta intervall. Inga större skillnader mellan könen syns vad gäller det totala beloppet som personer spenderat på e-handel. Störst skillnad mellan könen gäller för belopp på 10 000 kr eller mer, vilket 7 procent av kvinnor och 11 procent av män har handlat för under första kvartalet 2020.

Diagram 15. Andel personer i åldern 16–85 år efter det totala värdet av internetköpen för privat bruk under första kvartalet 2020, efter kön, procent.

Fördelat på åldersgrupp är det ungefär lika stor andel som e-handlat för totalbelopp på mellan 1000 kr och 2999 kr inom åldersspannet 25 till 64 år, vilket illustreras i tabell 7. Den största andelen återfinns inom den yngsta åldersgruppen och uppgår till 26 procent. Inom de två äldsta åldersgrupperna uppgår andelen till 15 procent respektive 7 procent.

Tabell 7. Andel personer i åldern 16–85 år efter det totala värdet av internetköpen för privat bruk under första kvartalet 2020, efter ålder, procent.

Belopp	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Mindre än 500 kr	6	5	7	6	6
500 kr - 999 kr	10	13	7	9	9	12	11	7
1 000 kr – 2 999 kr	20	26	23	19	23	22	15	7
3 000 kr – 4 999 kr	11	7	18	16	14	9	5	..
5 000 – 6 999 kr	5	..	9	7	6	4	3	..
7 000 – 9 999 kr	4	6	7	4
10 000 kr eller mer	9	..	14	16	12	7	4	..

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Förtroende, säkerhet och integritet på internet

I detta kapitel beskrivs hantering och skydd av personuppgifter på internet samt förtroendet för säkerhet och integritet på internet bland personer i åldrarna 16–85 år.

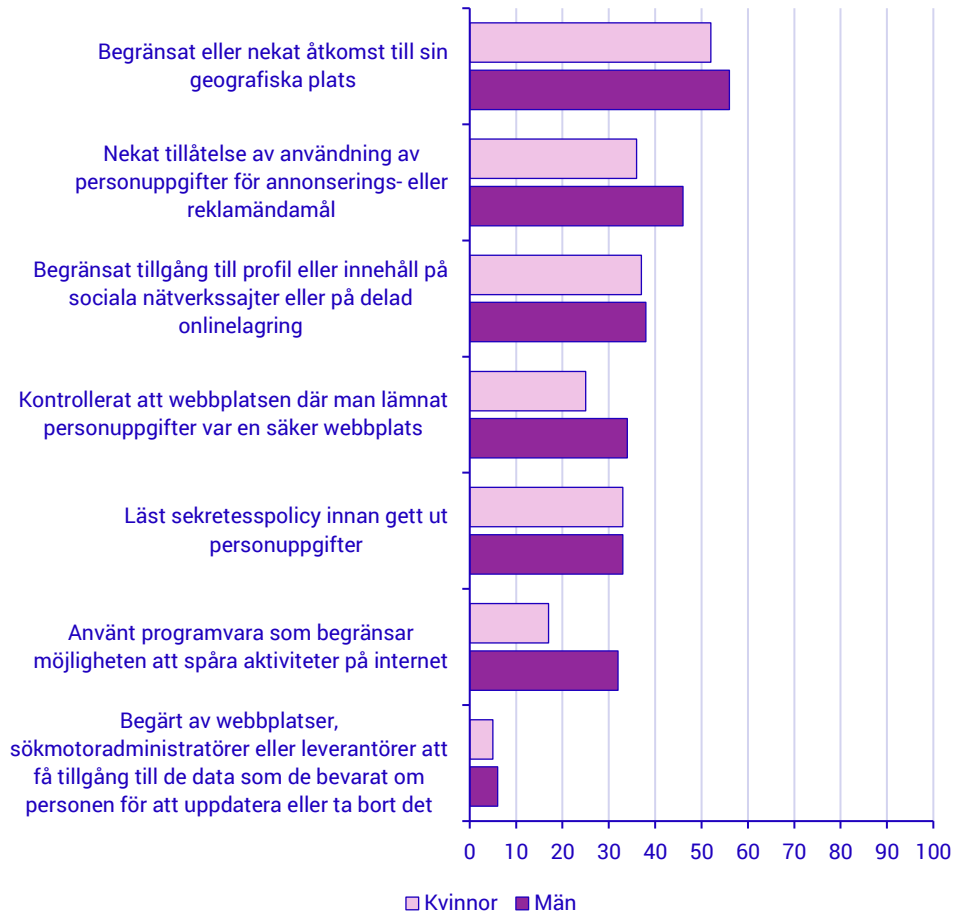
Hälften begränsar åtkomst till geografisk plats

I samband med att internetanvändningen vuxit har annonser som bygger på information om oss blivit allt vanligare och många appar vill idag veta var vi befinner oss. Vilken typ av information som tillåts sparas om oss, hur säkert det är att dela med sig av denna information och hur vi hanterar detta är individuellt. I diagram 16 redovisas ett antal internetrelaterade aktiviteter som utförs av personer i åldern 16–85 år på grund av oro avseende it-säkerheten. Dels redovisas andelen personer som väljer att begränsa eller neka tillgång till sin geografiska plats, dels andelen personer som läser sekretesspolicy och använder speciella programvaror för att skydda sina personuppgifter på internet.

Det är vanligt att begränsa eller neka åtkomst till sin geografiska plats eller begränsa tillgång till sin profil eller innehåll på sociala nätverkssajter eller på delad online-lagring, vilket 54 procent respektive 37 procent gör. Att neka tillåtelse av användning av personuppgifter för annonserings- eller reklamändamål är vanligare bland män, 46 procent. Motsvarande andel för kvinnor är tio procentenheter lägre.

Vidare har totalt 33 procent av personer i åldern 16–85 år angett att de har läst sekretesspolicy innan de gett ut personuppgifter på internet. Ungefär samma andel uppger att de kontrollerar att webbplatsen där personuppgifterna lämnats var en säker webbplats. Det är inte vanligt att begära av webbplatser, sökmotoradministratörer eller leverantörer att få tillgång till de data som de bevarat om personen för att uppdatera eller ta bort det, vilket 6 procent gjort.

Diagram 16. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 hanterat eller skyddat sina personuppgifter på internet efter typ av hantering, kön och aktivitet, procent.

Vilka aktiviteter som utförs i syfte att skydda sina personuppgifter skiljer sig mellan de yngre och äldre åldersgrupperna. Mellan 51 och 72 procent av personer yngre än 64 år begränsar eller nekar åtkomst till sina geografiska platser, jämfört med 16–33 procent av personer äldre än 64 år. Denna skillnad beror delvis på ålder samt skillnader i beteende mellan yngre och äldre, men även på att de äldre åldersgrupperna i större utsträckning saknar tillgång till internet. Inom yngre åldersgrupper är det också vanligare att använda programvara som begränsar möjligheten att spåra aktiviteter på internet.

Tabell 8. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 hanterat eller skyddat sina personuppgifter på internet efter typ av hantering och ålder, procent.

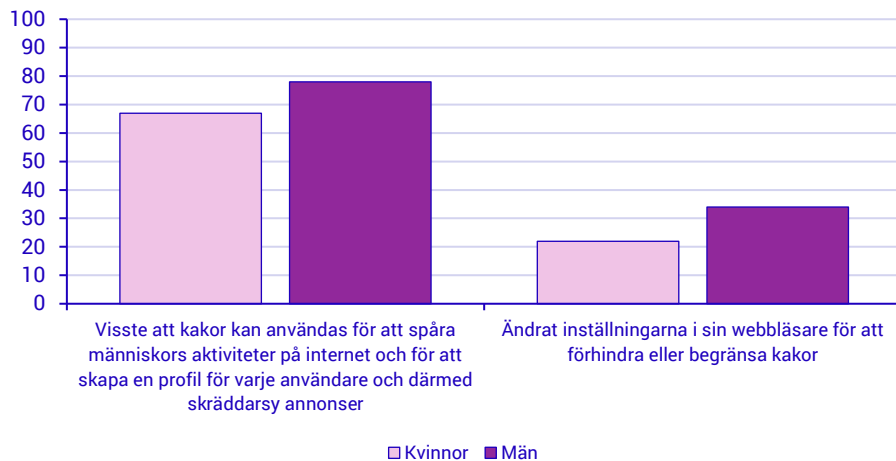
Hantering och skydd av personuppgifter på internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Begränsat eller nekat åtkomst till sin geografiska plats	54	64	72	64	60	51	33	16
Nekat tillåtelse av användning av personuppgifter för annonserings- eller reklamändamål	41	43	54	53	47	36	23	15
Begränsat tillgång till profil eller innehåll på sociala nätverkssajter eller på delad onlinelagring	37	44	56	51	43	28	15	6
Läst sekretesspolicy innan gett ut personuppgifter	33	30	38	38	37	38	26	16
Kontrollerat att webbplatsen där man lämnat personuppgifter var en säker webbplats	30	38	40	35	33	26	17	9
Använt programvara som begränsar möjligheten att spåra aktiviteter på internet	25	28	32	30	22	26	18	14
Begärt av webbplatser, sökmotoradministratörer eller leverantörer att få tillgång till de data som de bevarat om personen för att uppdatera eller ta bort det	6	9	10	7	5

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Hälften är oroliga över webbkakor

En webbkaka, eller cookie, är en kort textbaserad datafil som lagras vid besök av webbsidor. Dessa kan bland annat användas för att känna igen individuella besökare på sidan och/eller för att kartlägga vilka aktiviteter en individ gör på en hemsida. Totalt är 73 procent av befolkningen i åldern 16–85 år medvetna om att webbkakor kan användas för att spåra människors aktiviteter på internet och för att skapa en profil för varje användare och därmed skraddarsy annonser. Andelen är högre bland män än bland kvinnor. Vidare uppger 28 procent av personerna i åldern 16–85 år att de ändrat inställningarna i sina webbläsare för att förhindra eller begränsa dessa webbkakor. Det är vanligare bland män att ändra inställningarna för att förhindra eller begränsa kakor, vilket 34 procent gör. Bland kvinnor uppger 22 procent att de gör det.

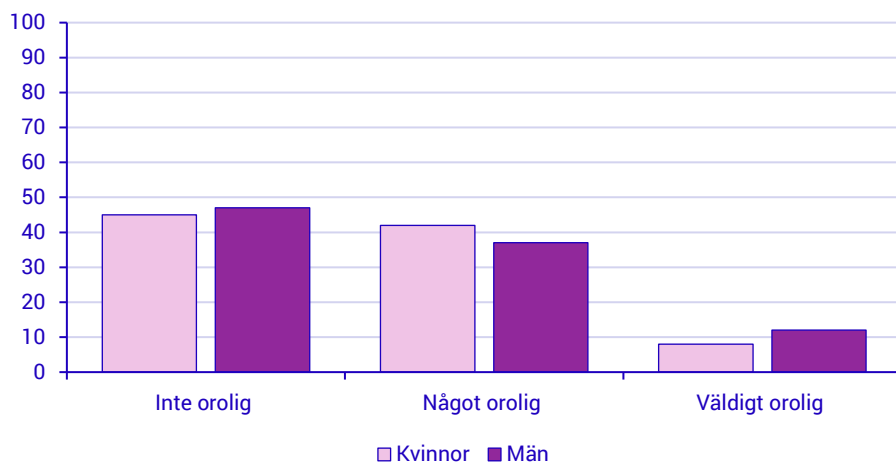
Diagram 17. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 hanterat webbkakor på internet, efter typ av hantering och kön, procent.

I undersökningen ställs även frågor om personerna är oroliga över att deras internetaktiviteter registreras för att ge dem skräddarsydd reklam. Nästan hälften av personer i åldern 16–85 år svarade att de inte är oroliga över detta, medan var tionde känner sig väldigt orolig. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män.

Bland personer i den yngsta undersökta åldersgruppen är det högst andel, 53 procent, som är inte alls oroliga över att deras aktiviteter på internet registreras för att ge skräddarsydd reklam.

Diagram 18. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 angett att de är oroliga över att deras internetaktivitet registreras för att skräddarsy reklam, efter kön, procent.

I tabell 9 nedan redovisas olika sätt att hantera webbkakor på internet efter ålder. Det är högst andel bland 25–34 åringar, 86 procent, som är medvetna om att webbkakor kan användas för att spåra människors aktiviteter på internet, skapa en profil för varje användare samt skraddarsy annonser. Det är också vanligt bland personer i denna åldersgrupp att ändra inställningar i sina webbläsare för att förhindra eller begränsa kakor, vilket hälften av dessa personer gör.

Tabell 9. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 hanterat webbkakor på internet, efter typ av hantering, ålder, procent.

Hantering av webbkakor på internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Visste att kakor kan användas för att spåra människors aktiviteter på internet och för att skapa en profil för varje användare och därmed skraddarsy annonser	73	70	86	83	80	75	59	34
Ändrat inställningarna i sin webbläsare för att förhindra eller begränsa kakor	28	28	38	32	30	27	17	11
<i>Är du orolig över att dina internetaktiviteter registreras för att ge dig skraddarsydd reklam?</i>								
Ja, väldigt orolig	10	..	16	9	9	9	11	6
Ja, något orolig	39	36	40	42	42	43	38	28
Nej, jag är inte orolig	46	53	44	48	47	45	41	35

Nästan hälften av 75–85-åringar e-legitimerar sig

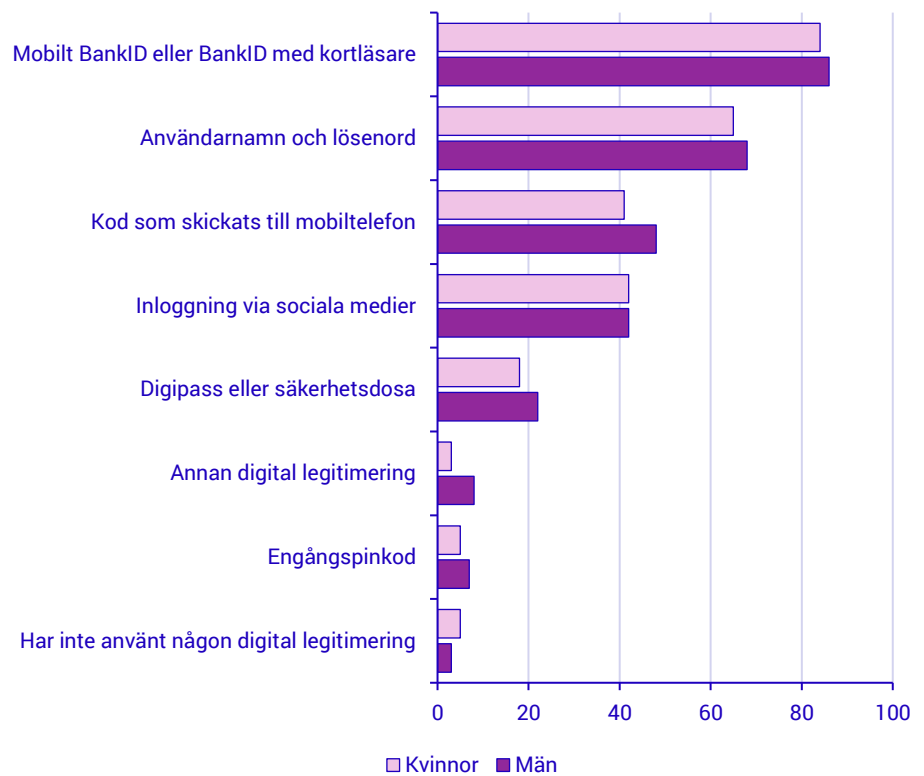
I undersökningen tillfrågas samtliga om på vilka sätt de bevisat sin identitet på internet för privat bruk de senaste tre månaderna, det vill säga hur de har legitimerat sig. I diagram 19 redovisas de olika legitimeringsätt som ingår i undersökningen. Vanligast är att legitimera sig på internet med hjälp av BankID, vilket 85 procent av personer i åldern 16–85 år har gjort under senaste tre månaderna. Vidare har drygt sju av tio personer legitimerat sig på internet genom att använda användarnamn och lösenord. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män för dessa två sätt att legitimera sig på internet.

Totalt 45 procent av personer i åldern 16–85 år använder kod som skickas till deras mobiltelefoner för att kunna legitimera sig på internet. Det är vanligare bland män att legitimera sig på internet med hjälp av en kod, vilket 48 procent av män gör, medan motsvarande andel kvinnor är 41 procent.

Andelen personer som angett att de inte använt någon form av digital legitimering alls under de senaste tre månaderna uppgår till 4 procent.

Det finns inte någon signifikant skillnad gällande kvinnor och män som inte har använt någon form av e-legitimering.

Diagram 19. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 legitimerat sig på internet efter olika legitimeringsätt och kön, procent.

I tabellen nedan visas en rangordning av legitimeringssätten på internet efter ålder. Bland åldersgrupperna 25–34, 35–44 och 45–54 år är det vanligast att använda BankID, vilket 95 procent gjort under de senaste tre månaderna. Denna typ av legitimering är även vanligast för de två äldsta åldersgrupperna. Det är nästan åtta av tio personer bland 65–74-åringar som använt BankID, och det är inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män. Nära hälften av personerna i åldern 75–85 år använder BankID. Andelen användare bland 75–85-åringar är högre bland män än kvinnor, 56 procent bland män och 39 procent bland kvinnor.

För kvinnor och män i åldern 16–24 år är det vanligast att legitimera sig på internet med hjälp av användarnamn och lösenord, vilket 78 procent gör. Den näst vanligaste e-legitimeringen är via BankID. Även inloggning via sociala medier är vanligt i den yngsta undersökta åldersgruppen.

Tabell 10. Andel personer i åldern 16–85 år som under första kvartalet 2020 legitimerat sig på internet, efter typ av legitimering och ålder, procent.

Hantering och skydd av personuppgifter på internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Mobilt BankID eller BankID med kortläsare	85	77	96	95	94	89	78	47
Användarnamn och lösenord	67	78	83	80	67	58	44	37
Kod som skickats till mobiltelefon	45	56	59	58	53	38	21	12
Inloggning via sociala medier	42	65	62	53	40	30	16	11
Digipass eller säkerhetsdosa	20	10	22	19	25	24	22	18
Engångspinkod	6	11	9	..	7	4	4	..
Annan digital legitimering	5	..	9	8	6
Har inte använt någon digital legitimering	3	7	11

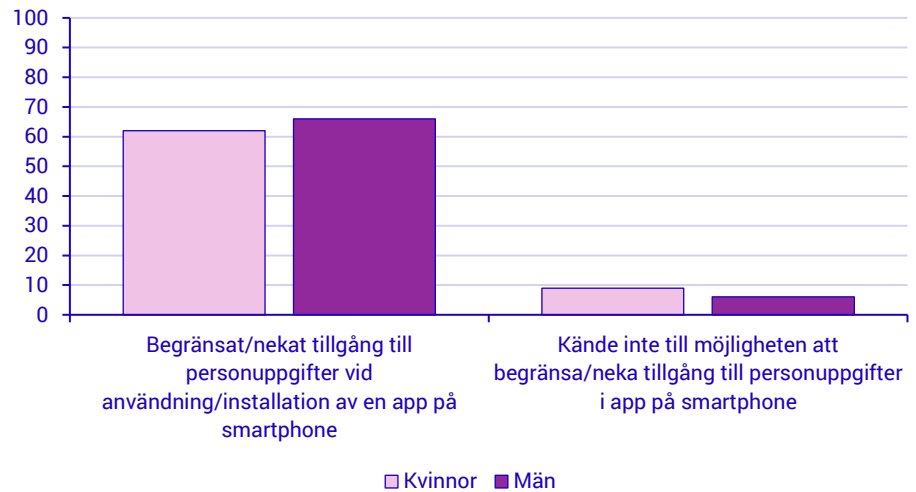
Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Var femte har inget säkerhetsprogram installerat

I 2020 års enkät om befolkningens it-användning ställs ett antal frågor om it-säkerhet kopplat till användning av smartphone. Det handlar om förtroende, säkerhet och integritet i samband med användning av smartphone för privat bruk. Andelen personer som använder en smartphone för privat bruk är högst i åldersgruppen 25–34 år, där den uppgår till 98 procent. En motsvarande andel för den äldsta undersökta åldersgruppen är 47 procent.

Det är vanligt att ha begränsat eller nekat tillgång till personuppgifter vid användning eller installation av en app på sin smartphone. Totalt 64 procent har gjort det. Andelen personer som inte kände till denna möjlighet att kunna begränsa eller neka tillgång till personuppgifter i appar på sin smartphone är 7 procent.

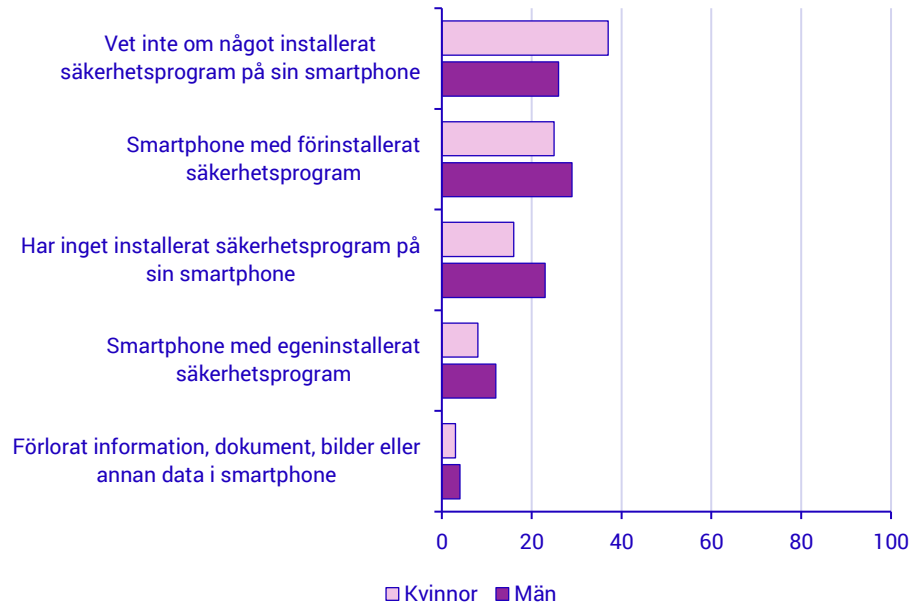
Diagram 20. Andel personer i åldern 16–85 år som begränsat hantering av personuppgifter vid användning av sin smartphone under första kvartalet 2020, efter kön och hantering, procent.

Nästan var tredje person använder en smartphone med förinstallerat säkerhetsprogram, medan var tionde person installerar det på egen hand. Det är vanligare bland män att använda en smartphone med egeninstallerat säkerhetsprogram, vilket 12 procent gör jämfört med 8 procent bland kvinnor. Totalt 20 procent av personer i åldern 16–85 år har inget säkerhetsprogram installerat på sin smartphone och 32 procent har ingen kännedom om de har något säkerhetsprogram på sin smartphone. En tydlig skillnad finns mellan kvinnor och män när det gäller kännedomen om något installerat säkerhetsprogram på sin smartphone. Omkring 37 procent av kvinnor vet inte om de har något säkerhetsprogram installerat på sin smartphone. Motsvarande andel för män är 26 procent.

Bland personer i åldern 16–85 år har 3 procent förlorat information, dokument, bilder eller annan data i sin smartphone på grund av virus eller andra fientliga program.

Diagram 21. Andel personer i åldern 16–85 år som utförde säkerhetsrelaterade aktiviteter på sin smartphone 2020, efter kön och aktiviteter, procent.

Det är vanligt bland yngre i åldern 25–34 år att inte ha något installerat säkerhetsprogram på sin smartphone. Vidare är det vanligt bland personer i åldern 16–24 år att inte känna till om de har något säkerhetsprogram installerat på sin smartphone, vilket 46 procent angett.

Generellt är det vanligare bland yngre personer att begränsa eller neka tillgång till personuppgifter vid användning eller installation av en app på sin smartphone. Inom den äldsta åldersgruppen har var femte person begränsat eller nekat tillgång till personuppgifter på sin smartphone.

Tabell 11. Andel personer i åldern 16–85 år som begränsat hantering av personuppgifter vid användning av sin smartphone under första kvartalet 2020, efter ålder och hantering, procent.

Hantering av personuppgifter vid användning av smartphone	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Begränsat/nekat tillgång till personuppgifter vid användning/installation av en app på smartphone	64	76	82	81	72	56	40	19
Kände inte till möjligheten att begränsa/neka tillgång till personuppgifter i app på smartphone	7	8	10	12	6

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Tabell 12. Andel personer i åldern 16–85 år som utförde säkerhetsrelaterade aktiviteter på sin smartphone 2020, efter ålder och aktiviteter, procent.

Hantering och skydd av personuppgifter på internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Vet inte om något installerat säkerhetsprogram på sin smartphone	32	46	29	29	33	33	29	18
Smartphone med förinstallerat säkerhetsprogram	27	23	24	33	30	31	27	17
Har inget installerat säkerhetsprogram på sin smartphone	20	18	35	26	21	12	9	7
Smartphone med egeninstallerat säkerhetsprogram	10	..	9	9	12	13	10	7
Förlorat information, dokument, bilder eller annan data i smartphone	3							

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Sakernas internet

Detta kapitel beskriver användning av sakernas internet (internet of things (IoT)) bland personer i åldern 16–85 år.

Var tionde ansluter bilen till internet

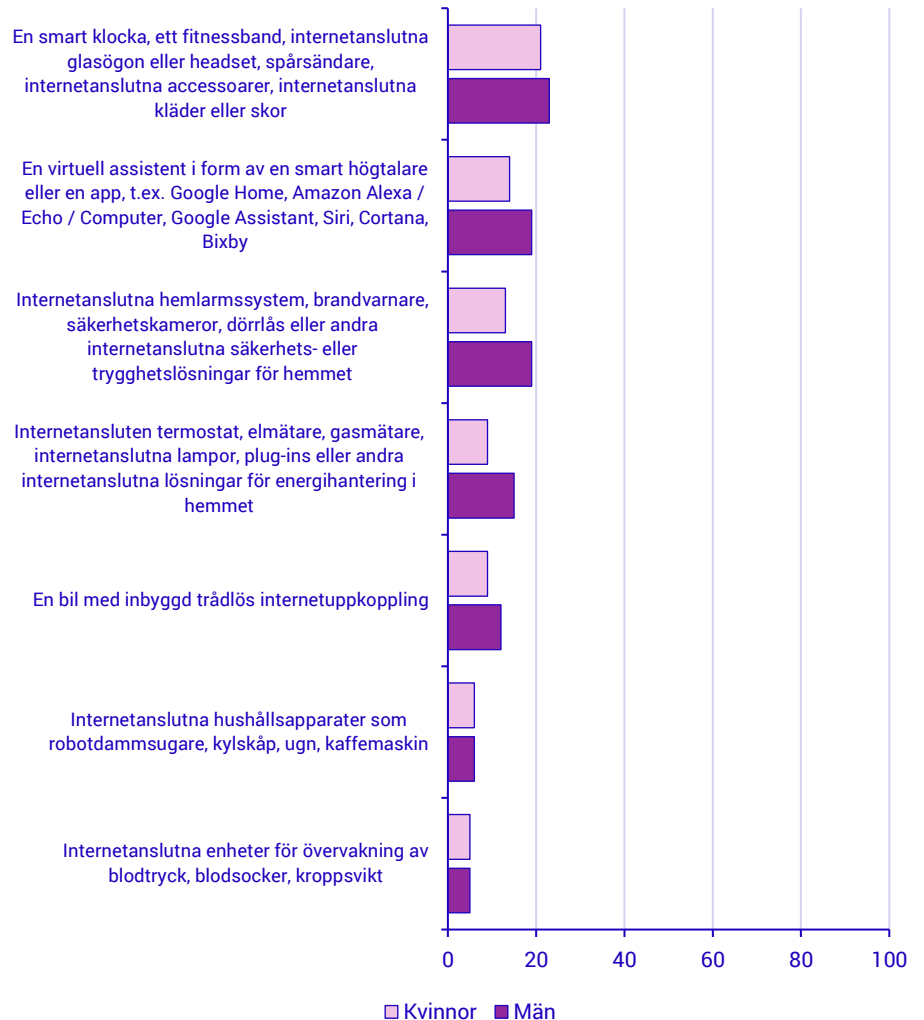
Sakernas internet innebär att man ansluter en enhet eller ett system till internet (och/eller till varandra) för att få dessa enheter eller system att prata, lyssna och/eller utföra uppgifter. Det kan vara uppkopplade saker som exempelvis lampor, bilar, tvättmaskiner, klockor och mycket mer. Sakernas internet kan ge många nya möjligheter för människor och samhället i stort.

Det är idag vanligt att koppla upp saker till internet. De vanligaste sakerna omfattar smarta klockor, fitnessband, glasögon eller headset, spårsändare, kläder och skor. 22 procent av befolkningen i åldern 16-85 år använder någon av dessa produkter. Det är ungefär lika höga andelar kvinnor som män som kopplar upp dessa saker till internet.

En högre andel män än kvinnor, 19 procent respektive 14 procent, använder en virtuell assistent i form av en smart högtalare eller en app.

Det är också vanligare bland män att använda internetanslutna hemlarmssystem, brandvarnare, säkerhetskameror, dörrlås eller andra internetanslutna säkerhets- eller trygghetslösningar för hemmet, vilket 19 procent av männen gör. Det är lika vanligt bland män och kvinnor att använda internetanslutna hushållsapparater som robotdammsugare, kylskåp, ugnar och kaffemaskiner.

Diagram 22. Andel personer i åldern 16–85 år som någon gång använt sakernas internet, efter kön och grupp av enhet/system, procent.

Användningen av internetanslutna saker varierar mellan olika åldersgrupper. Gruppen med högst andel personer som ansluter smarta klockor, fitnessband, internetanslutna glasögon eller headset, spårsändare, internetanslutna accessoarer och kläder eller skor till internet är 35–44-åringar. 34 procent i denna åldersgrupp ansluter någon av dessa saker till internet. Bland personer i denna åldersgrupp är det också vanligt att använda internetanslutna hemlarmssystem, brandvarnare, säkerhetskameror, dörrlås eller andra internetanslutna säkerhets- eller trygghetslösningar för hemmet samt internetanslutna termostater, elmätare, gasmätare, internetanslutna lampor, plug-ins eller andra internetanslutna lösningar för energihantering i hemmet, vilket var femte gör.

Var tionde person använder en internetansluten bil. Det är vanligast bland 45–54-åringar att koppla upp bilen till internet, vilket 17 procent av personer i denna åldersgrupp gör.

Tabell 13. Andel personer i åldern 16–85 år som någon gång använt sakernas internet, efter ålder och grupp av enhet/system, procent.

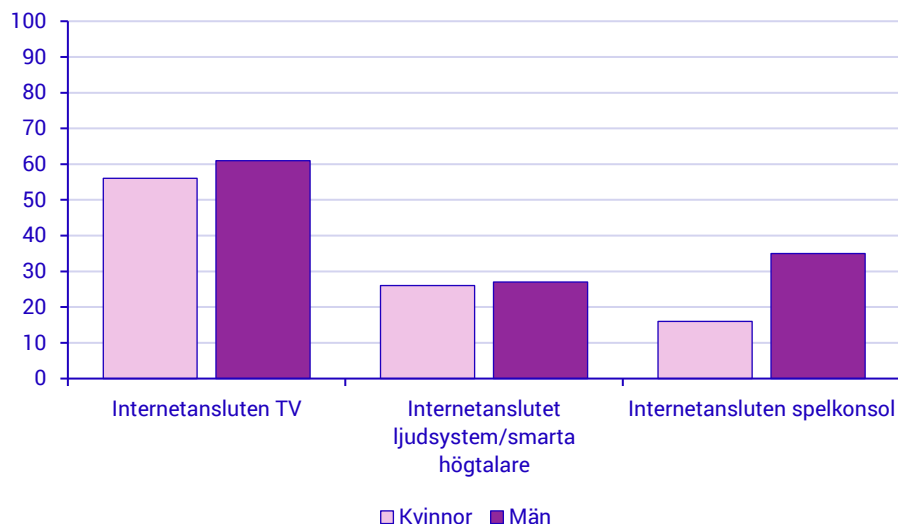
Sakernas internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
En smart klocka, ett fitnessband, internetanslutna glasögon eller headset, spårsändare, internetanslutna accessoarer, internetanslutna kläder eller skor	22	26	28	34	26	19	9	..
Internetanslutna hemlarmssystem, brandvarnare, säkerhetskameror, dörrlås eller andra internetanslutna säkerhets- eller trygghetslösningar för hemmet	16	11	10	26	21	19	13	7
En virtuell assistent i form av en smart högtalare eller en app, t.ex. Google Home, Amazon Alexa, Siri	16	24	21	23	19	12	7	..
Internetanslutna termostat, elmätare, gasmätare, internetanslutna lampor, plug-ins eller andra internetanslutna lösningar för energihantering i hemmet	12	8	13	20	17	12	8	..
En bil med inbyggd trådlös internetuppkoppling	10	9	9	10	17	13	8	..
Internetanslutna hushållsapparater som robotdammsugare, kylskåp, ugn, kaffemaskin	6	10	10	9	4	3
Internetanslutna enheter för övervakning av blodtryck, blodsocker, kroppsvikt	5	7	5	5
Leksaker anslutna till internet, t.ex. robotleksaker	2

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Sex av tio använder internetansluten TV-apparat

En smart-TV är en TV som bland annat kan anslutas till internet och har möjlighet att använda sig av olika applikationer och uppdateringar. Bland personer i åldern 16–85 år använder 59 procent en internetansluten TV i hemmet. Det finns inga tydliga skillnader mellan män och kvinnor. Det är även vanligt att använda internetanslutet ljudsystem eller smarta högtalare, vilket 26 procent av kvinnor och 27 procent av männen gör. Den tydligaste skillnaden mellan könen återfinns bland andelen som använder en internetansluten spelkonsol. Denna andel är 16 procent bland kvinnor och 35 procent bland män.

Diagram 23. Andel personer i åldern 16–85 år som någon gång använt en internetansluten enhet, efter kön och enhet, procent.

Sju av tio i åldern 35–44 år och 45–54 år använder internetansluten TV-apparat. Även internetanslutna ljudsystem är vanligast i dessa åldersgrupper, de används av nära fyra av tio jämfört med en av tio i åldersgruppen 65–74 år. Vidare är det vanligast att använda spelkonsoler som ansluter till internet i de två yngsta åldersgrupperna, där andelen uppgår till fyra av tio personer.

Tabell 14. Andel personer i åldern 16–85 år som någon gång använt en internetansluten enhet, efter ålder och enhet, procent.

Sakernas internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Internetansluten TV	59	64	68	72	70	55	41	22
Internetanslutet ljudsystem/smarta högtalare	27	37	28	36	38	24	9	..
Internetansluten spelkonsol	26	42	45	40	27	8

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

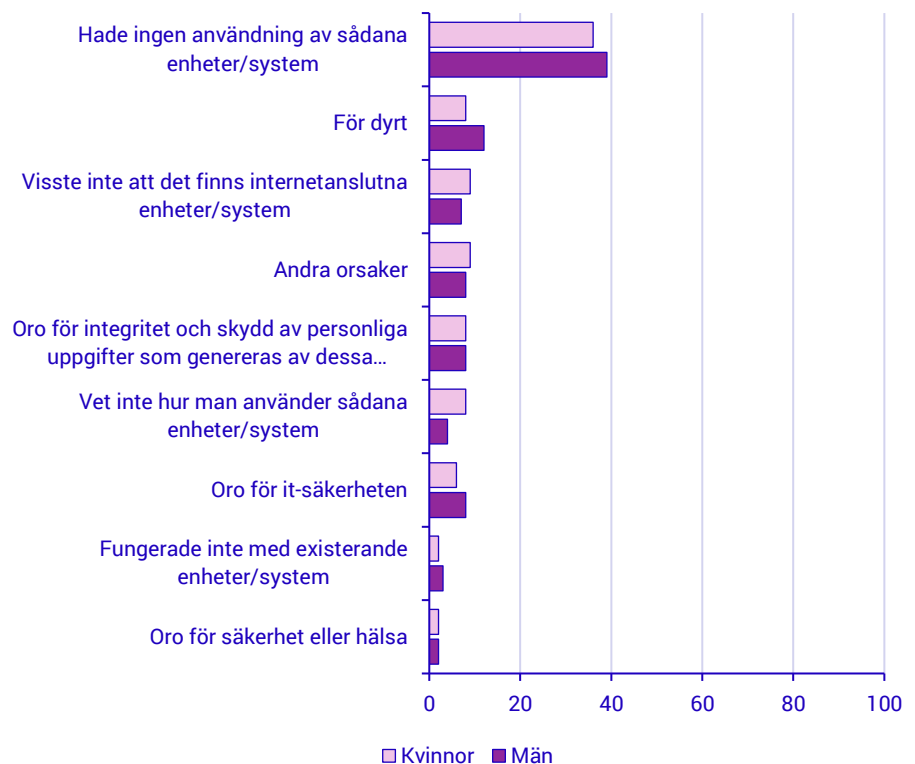
Var tionde tycker att sakernas internet är för dyrt

I undersökningen tillfrågas de som angett att de inte har använt några internetanslutna saker vad orsaken är till att de inte använt dessa. Vanligast är att man väljer bort denna typ av teknik då man tycker att man inte har någon användning av sådana enheter eller system uppkopplade till internet, vilket 38 procent av personerna i åldern 16–85 anger. Drygt 8 procent vet inte att det finns internetanslutna enheter eller system. Det finns inte någon signifikant skillnad mellan kvinnor och män.

Totalt uppger var tionde person att sakernas internet är för dyrt, utan några signifikanta skillnader mellan könen. Ytterligare en anledning till att välja bort att använda sakernas internet är att man inte vet hur man använder sådana enheter eller system, vilket 6 procent uppger. Denna anledning har kvinnor uppgett i större utsträckning än män.

Andra anledningar som anges i mindre utsträckning är oro för integritet och skydd av personliga uppgifter som genereras av dessa enheter eller system, oro för it-säkerheten eller oro för hälsa samt att produkterna inte fungerade med existerande enheter eller system i hushållet.

Diagram 24. Andel personer i åldern 16–85 år efter anledning att inte använda sakernas internet, efter kön och enhet, procent.

Ungefär fyra av tio personer inom åldersgrupperna 16–24 och 25–34 år anger att de inte har någon användning av sakernas internet. Detta är även det vanligaste skälet bland personer i de två äldsta undersökta grupperna, 65–74 samt 78–85 år, där 39 procent respektive 34 procent av personer angett detta skäl till varför de inte använder sådana enheter eller system. Var femte person i åldern 16–24 samt 25–34 år tycker att sådan teknik är för dyrt, medan 15 procent av personer i åldern 75–85 år inte vet att det finns internetanslutna enheter eller system.

Tabell 15. Andel personer i åldern 16–85 år efter anledning att inte använda sakernas internet, efter ålder och anledning, procent.

Sakernas internet	Samtliga 16–85 år	16–24 år	25–34 år	35–44 år	45–54 år	55–64 år	65–74 år	75–85 år
Hade ingen användning av sådana enheter/system	38	40	44	26	38	41	39	33
För dyrt	10	16	20	9	7	7	4	5
Visste inte att det finns internetanslutna enheter/system	8	6	10	11	13
Oro för integritet och skydd av personliga uppgifter som genereras av dessa enheter/system	8	8	12	8	7	7	5	7
Andra orsaker	8	11	9	7	10	7	8	..
Oro för it-säkerheten	7	..	10	8	7	7	4	6
Vet inte hur man använder sådana enheter/system	6	5	9	10	11
Fungerade inte med existerande enheter/system	2
Oro för säkerhet eller hälsa	2

Fotnot: Två prickar (..) betyder att uppgiften är för osäker för att redovisas.

Kort om statistiken

Nedan ges en kortfattad bild av vad statistiken omfattar och hur den framställts, dess tillförlitlighet samt definitioner och förklaringar. En mer utförlig dokumentation av statistiken finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/le0108.

Statistikens ändamål och innehåll

Undersökningens syfte är att mäta och beskriva användningen av och tillgången till informationsteknik (it) bland olika grupper i befolkningen 16–85 år i Sverige.

Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av individer 16–85 år som är bosatta i Sverige. Enligt Eurostat är kraven att samla in data för åldrarna 16–74 år, åldersgruppen i den undersökning som genomförs av SCB har sedan 2013 utökats till 16–85 år efter nationella önskemål.

Målpopulationen utgörs av personer 16–85 år som är folkbokförda i Sverige enligt Registret för totalbefolkningen (RTB).

Observationsobjekten är individer och målobjekten är individer och hushåll. Uppgifter om hushåll ges av respektive individ som svarar för ett helt hushåll. Därmed är antalet hushåll i urvalet lika stort som antalet individer.

Statistiska mått

De statistiska måtten är antal personer (i tusental) eller andel personer (i procent) med en viss egenskap, t.ex. tillgång till en viss teknik. Antals- och andelsuppgifter redovisas med 95%-igt konfidensintervall, dvs. intervall som med 95 procents sannolikhet innehåller det sanna värdet. Detta är särskilt viktigt när man vill jämföra olika grupper och vill uttala sig om skillnader mellan dem. Skillnaderna mellan grupperna är inte signifikanta när intervallen för två grupper överlappar varandra. Det innebär att i de fall intervallen för två grupper överlappar varandra, t.ex. 30–35 procent för grupp 1 och 34–39 procent för grupp 2, antar vi att det inte finns en (signifikant) skillnad. I rapporten nämner vi skillnader som är signifikanta, dvs. skillnader när intervallen inte överlappar.

Referenstider

Frågorna i undersökningen har tre olika referenstidpunkter:

- Under mätperioden
- Senaste 12 månaderna fram till mätperioden
- Första kvartalet i undersökningsåret (första kvartalet 2020)

Variabler

Undersökningen innehåller i huvudsak sju olika områden: användning av internet, digitala färdigheter, e-förvaltning, e-handel, finansiella aktiviteter, it-säkerhet och sakernas internet.

Information om statistikens framställning

Datainsamling

Uppgifterna till undersökningen hämtas in via ett webbaserat frågeformulär som konstrueras i SCB:s insamlingsverktyg (SIV), samt via pappersenkät. Insamlingen påbörjades 2 april och avslutades 8 juni 2020.

Ramen som används är Registret över totalbefolkningen (RTB) och rampopulation är 16–85-åringar i RTB den 29 februari 2020.

Uppgifter gällande bakgrundsvariablerna familjetyp och hushållsinkomst samlas in genom frågor i enkäten. De övriga bakgrundsvariablerna hämtas från register. Kön, ålder och födelseland hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB). Utbildningsnivå hämtas från Utbildningsregistret (UREG). Den totala populationen i åldern 16–85 år bestod av 8 176 694 individer.

Totalt omfattar urvalet 7 000 individer. Urvalsramen stratifieras efter kön och ålder. Inom varje stratum dras ett systematiskt urval efter att alla strata sorterats efter personnummer.

Skattningar

För att skatta andelar har hjälpinformation om kön, ålder, bakgrund, utbildningsnivå och region använts. Hjälpinformation har använts i syfte att försöka kompensera för den skevhet som förmodas uppstå till följd av bortfallsfel, men även för att försöka reducera den slumpmässiga osäkerheten som urvalsförfarandet medför.

I nedanstående tabell redovisas antalet individer i befolkningen 16–85 år uppdelat på respektive redovisningsgrupp samt antalet personer som svarat på undersökningen.

Tabell 16. Antal personer i urvalet, antal svarande samt andel svarande

Ålder	Nettourval			Svarande			Andel svarande
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
16–24	886	421	465	248	129	119	28,0
25–34	1 242	604	638	349	189	160	28,1
35–44	1 097	536	561	353	175	178	32,2
45–54	1 147	565	582	454	221	233	39,6
55–64	1 023	508	515	542	284	258	53,0
65–74	939	479	460	599	311	288	63,8
75–85	648	347	301	412	223	189	63,6
Totalt	6 982	3 460	3 522	2 957	1 532	1 425	42,4

Punktskattningar och konfidensintervall har beräknats med hjälp av ett av SCB egenutvecklat estimationsprogram, ETOS. Skattningarna har förts över till Excel där ytterligare bearbetningar har gjorts för att skapa de diagram som publiceras i rapporten.

Uppgiftsskyldighet

Undersökningen är frivillig.

Information om statistikens kvalitet

Bortfall

Det finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall. Objektsbortfall innebär att alla värden för en individ saknas medan partiellt bortfall innebär att individen svarar på undersökningen men saknar svar på en eller flera frågor. Svarsfrekvensen i denna undersökning är 42,4 procent, vilket innebär att objektsbortfallet är 57,5 procent (inklusive övertäckningen).

De individer som inte ingår i urvalet samt de som ingår i urvalet men inte svarat antas vid skattning kunna representeras av de svarande i samma stratum. Det innebär att i stratum där det finns objektsbortfall också finns risk för bortfallsfel. Dessutom, och förmodligen mer allvarligt, kan bortfallet leda till systematiska fel.

Tillförlitlighet

Resultaten i denna undersökning liksom all statistik innehåller osäkerhet. Statistiken påverkas dels av slumpmässig osäkerhet, dvs. osäkerhet som beror på att endast ett urval av individerna har undersökts. Statistiken påverkas även av systematiska fel, till exempel

om många individer missuppfattar en fråga på samma sätt eller om individer som har en egenskap som är korrelerad med någon undersökningsvariabel uteblir med svar i hela undersökningen eller på en specifik fråga.

Slumpmässig osäkerhet leder till att skattningarna blir mer osäkra medan systematiska fel ger upphov till skevhet i skattningarna. Dessa skevheter är ofta resurskrävande att kvantifiera.

Osäkerhetskällor

Utöver nämnda felkällor kan i enstaka fall misstolkning av svar ske, delvis vad gäller begrepp av mer teknisk karaktär men även på grund av bristande språklig förståelse. Vid önskemål från respondenternas sida har tolkhjälp erbjudits.

Ramtäckning

Ramen för BITA är Registret över totalbefolkningen (RTB) som även utgör rampopulationen. RTB uppdateras dagligen via aviseringar från Skattemyndigheten om födselar, dödsfall, flyttningar inom landet, samt in- och utvandringar. RTB innehåller demografiska variabler (t.ex. kön, ålder och boendeort enligt folkbokföringen) som används i stratifieringen, för kalibrering och som redovisningsvariabler.

Problem med ramtäckning kan delas upp i övertäckning och undertäckning. Övertäckning innebär att urvalet innehåller individer som ingår i rampopulationen men ej tillhör målpopulationen. Den observerade övertäckningen i urvalet består av 18 individer. Övertäckningen utgörs främst av eftersläpning i rapporteringen av dödsfall och utvandring. De personer som utgör övertäckning och dras till urvalet kan bli felaktigt klassificerade som bortfall vilket kan ge systematiska fel i skattningarna.

Undertäckning är allvarligare och innebär att individer i målpopulationen ej återfinns i urvalsramen. Undertäckningen i RTB utgörs främst av immigranter (invandrare + hemvändare) som tillkommer i RTB med en viss eftersläpning. Undertäckning kan förekomma genom att individer som ej är folkbokförda i Sverige ändå kan bo i landet. Dessa individer ingår inte i rampopulationen. Sammanfattningsvis bedöms dock täckningsbristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, vara små och ha liten påverkan på den redovisade statistiken. I denna undersökning är effekten av täckningsfelet generellt sett liten då Registret över totalbefolkningen (RTB) används som urvalsram och antas hålla god kvalitet.

Det totala bruttourvalet för 2020 är 7 000 individer medan nettourvalet blev 6 982 individer. Svarefrekvensen beräknas som andelen svarande av nettourvalet medan övertäckningen presenteras separat.

Sammanlagt svarade 2 957 individer på undersökningen. 768 valde att svara på pappersenkäten medan 2 189 svarade på internet. Den totala svarsfrekvensen blev 42,4 procent.

Jämförbarhet

Jämförelser över tid ska göras med försiktighet. Vissa frågor förändras mellan åren. Många variabler är samtidigt direkt jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras frågeformuläret varje år eftersom nya frågor tillkommer och andra tas bort. I enstaka fall ändras frågeformuleringen något och resultaten blir därför inte helt jämförbara i dessa fall. Därtill gör den snabba utvecklingen på it-området att jämförelser ibland försvåras. Även justeringar av insamlings- och urvalsförfarandet försvårar jämförbarhet över tid. För 2020 års undersökning har urvalsstorleken utökats och insamlingsmetoden har ändrats. Formuleringar av de flesta frågorna har förtydligats genom exempelvis tillägg av exempel eller ändringar. Referensperioden på många frågor har ändrats vilket gör att 2020 års skattningar för dessa variabler inte är jämförbara med tidigare undersökningsomgångar. De variabler som ligger till grund för de tidsserier som presenteras i rapporten avseende tillgång till internet och e-handel har inte förändrats och är därmed jämförbara över tid.

Statistiken är jämförbar med motsvarande undersökning som genomförs av andra EU-länder. Det är dock stora skillnader mellan svarsfrekvenserna i dessa undersökningar och även vissa skillnader i exempelvis täckning och metodik.

ICT usage in households and by individuals 2020

Summary

This report describes the Swedish population's access to and use of the internet, the types of goods and services people choose to purchase online, how they handle IT security issues, the extent to which devices in households are connected to the internet, and what types of devices people choose to connect to the internet (internet of things). The statistics are based on Statistics Sweden's survey "ICT usage in households and by individuals", which was carried out between April and June 2020 and included a sample of 7 000 persons aged 16-85 years who were registered in the population in Sweden.

The results show that there is a high degree of access to the internet among the Swedish population, 94 percent, and that around nine in ten people use the internet every day. At the same time, four percent of the population stated that they completely lack access to the internet. This was more common among older people than among younger people.

The most common type of internet connection at home was a fixed broadband connection. Instant messaging, phone or video calls using a web camera, or searching for health-related information is slightly more common among women, while watching films, video content, or playing or downloading games from the internet was more common among men.

Online shopping has become increasingly common and the proportion of people who make purchases via the internet has increased from 53 percent to 69 percent since 2015. Around nine in ten people aged 25-44 years shop online, and the most popular purchases included clothes, medicine, and services in the form of music, film and series streaming. The bulk of all e-commerce takes place within Sweden, while 20 percent takes place within the EU, and 11 percent takes place outside the EU.

With respect to IT security, there is a high degree of awareness among the population about the type of information stored about them via cookies. Moreover, half of the respondents stated that they choose to restrict access to location information online, and four in five stated that they had security software installed on their smartphone. Identification via the internet has also become more common, and 85 percent use services such as bank ID for identification purposes.

The report also includes statistics on people's use of the internet of things. This area of use has become more common and the results show that six in ten people use an internet-connected TV. Among those who choose not to connect their devices to the internet, the main reasons were that they do not have the need, or that the products offering this possibility are too costly.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.